

FELHÍVÁS

Turizmusfejlesztés megvalósítására a megyékben

A felhívás címe: Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

A felhívás kódszáma: TOP-1.2.1-15

Magyarország Kormányának felhívása helyi önkormányzatok, civil szervezetek és egyházak¹ részére, a megye térségi szintű tematikus turisztikai fejlesztéseik megvalósítása, turisztikai termécsomagok létrehozása érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a turizmus területi adottságaiban rejlő potenciál kibontakoztatása révén a térségi és helyi gazdaságfejlesztést. A cél elérését a Kormány helyi önkormányzatok, civil szervezetek és egyházak együttműködésével tervezi megvalósítani jelen felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- A benyújtott támogatási kérelmekről a jogszabály által meghatározott határidőn belül² dönt.
- A felhívás feltételeinek megfelelő projekteket vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig.
- Az előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknek a projekt megítélt támogatási összegének legfeljebb 50 %-ának megfelelő, maximum 300 millió Ft összegű támogatási előleget biztosít.
- A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják³, hogy:
- Projektjük megvalósításával hozzájárulnak a turizmus területén megfogalmazott nemzeti célok teljesítéséhez.
- A kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet.
- A támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalják a projekt fenntartását.

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 3. és 4. fejezetben.

² A támogatási kérelmekről hozott döntés határidejére vonatkozó szabályokat a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet tartalmazza.

³ A támogatási kérelem benyújtására és megvalósítására számos egyéb feltétel vonatkozhat. Kérjük, tanulmányozza át ezeket a felhívás további fejezeteiben.

Tartalomjegyzék

1.	A tervezett fejlesztések háttere	5
1.1.	A Felhívás indokoltsága és célja	5
1.2.	A rendelkezésre álló forrás	5
1.3.	A támogatás háttere	5
2.	Ügyfélszolgálatok elérhetősége	5
3.	A Projektekkel kapcsolatos elvárások	6
3.1	Támogatható tevékenységek bemutatása	6
3.1.1	Önállóan támogatható tevékenységek	6
3.1.2	Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek	9
3.1.3	Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek	10
3.1.4	Nem támogatható tevékenységek	10
3.1.5	A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	11
3.2	A projekt műszaki-szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	16
3.2.1	Az önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó műszaki-szakmai elvárások	16
3.2.2	Önállóan nem támogatható, választható tevékenységekre vonatkozó műszaki-szakmai elvárások	24
3.2.3	Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységekre vonatkozó műszaki-szakmai elvárások, általános feltételek	24
3.2.4	Mérföldkövek meghatározása és az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások:	29
3.3.	A projektvégrehajtás időtartama	30
3.3.1.	A projekt megkezdése	30
3.3.2.	A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	31
3.4.	Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	31
3.4.1.	A projekt területi korlátozása	31
3.4.2.	A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	31
3.4.3.	A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások	32
3.5.	Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	32
3.5.1	Indikátorok	32
3.5.2	Szakpolitikai mutatók	33
3.5.3	Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	33
3.6.	Fenntartási kötelezettség	33
3.7.	Biztosítékok köre	33

3.8.	Önerő.....	33
4.	A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	34
4.1	Támogatást igénylők köre	34
4.2	Támogatásban nem részesíthetők köre	34
4.3	A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	37
4.4	Kiválasztási kritériumok és a kiválasztási eljárásrend.....	37
5.	A finanszírozással kapcsolatos információk.....	43
5.1	A támogatás formája.....	43
5.2	A projekt javaslat maximális elszámolható összköltsége	43
5.3	A támogatás mértéke, összege	43
5.4	Előleg igénylése.....	44
5.5	Az elszámolható költségek köre	44
5.6	Az elszámolhatóság további feltételei	49
5.7	Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	49
5.8	Nem elszámolható költségek köre.....	50
5.9	Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	50
5.9.1	A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	51
6.	A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája	53
7.	További információk	53
8.	A felhívás szakmai mellékletei	54

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), amelynek hatályos verziója megtalálható a www.szechenyi2020.hu honlapon.

A Felhívás, az ÁÚF, a szakmai mellékletek és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, és az eltérés tényére kifejezett hivatkozás történik, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap továbbá ezek dokumentumai esetén az Irányító Hatóság, illetve a Miniszterelnökség a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.szechenyi2020.hu honlapon megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A Felhívás indokoltsága és célja

Az intézkedés célja **térségi szintű, turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása**, melyekkel megyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a **helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség** a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése, és a foglalkoztatás növelése érdekében.

Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván reagálni, amelyek elsősorban **helyi, illetve térségi jelentőségűek, nem részei országos vagy nemzetközi hálózatoknak**, de a térségben, illetve helyben tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban.

A fejlesztések eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására magánvállalkozások bevonásával olyan turisztikai szolgáltatások nyújthatók (ugyanakkor magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahely-teremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez.

Tárgyi felhívás a területi szereplők Kormány által elfogadott integrált területi programjainak a megvalósítását szolgálja.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

Jelen felhívás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon 51 070 millió Ft.

A Felhívás teljes keretösszegének becsült támogatástartalma 48 517 millió Ft, amely mértéke minden esetben a támogatott projektek támogatási intenzitása alapján kerül odaítélésre.

A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóság hirdeti meg az 1005/2016. (I. 18.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 2015. évre szóló éves fejlesztési keretének megállapításáról alapján.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálatához a **06 40-638-638** telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8 órától 16 óráig, pénteken 8 órától 14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a Felhívással kapcsolatos közleményeket a www.szechenyi2020.hu oldalon, ahol a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja.

3. A PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1 Támogatható tevékenységek bemutatása

A Felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak:

3.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek

A) A térségben jelentős kulturális és örökségi helyszínek turisztikai fejlesztése

Az attrakciót az épített és szellemi örökség értékeinek hasznosításával kell fenntartható turisztikai attrakcióvá fejleszteni, és ezen értékekhez illeszkedő látogatóbarát- és élmény-elemekkel bővíteni.

a) A térség kulturális adottságaira építő új vonzerők létrehozása, meglévők fejlesztés

- Kulturális örökség turisztikai hasznosításához, bemutathatóvá tételéhez kapcsolódó építés, felújítás, bővítés, kiállító és bemutatóterek, többfunkciós helyiségek kialakítása, fejlesztése.
- Turistafogadás feltételeinek létrehozása, vendégfogadó terek kialakítása, látogatóbarát funkciók kialakítása, bővítése, a színvonalas turistafogadáshoz szükséges szolgáltatási háttér kialakítása.
- Komplex turisztikai, információs és látogatómenedzsment szolgáltatások létrehozása.
- Élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kialakítása.
- Időjárás független, illetve célcsoport specifikus kínálati (program) elemek létrehozása, fejlesztése.

b) Rendezvények infrastrukturális hátterének fejlesztése

A rendezvények szerepe a kulturális turizmus kínálatában meghatározó jelentőségű. A rendezvények infrastrukturális hátterének fejlesztése jelen felhívás keretében támogatható **önálló vonzerőt jelentő rendezvényhez** vagy más **attrakcióhoz kapcsolódóan**.

- Turisztikai rendezvények lebonyolítására alkalmas helyszínek alapvető infrastrukturális feltételeinek fejlesztése (pl.: színpad, nézőtér, kiszolgáló helyiségek kialakítása, szükséges infrastruktúra (pl.: elektromos áram, víz) kiépítése, korszerűsítése, rendezvényterek biztosítása, hang- és fénytechnikai fejlesztések, közbiztonsági elemek).
- Színvonalemelést, lehetséges rendezvények körének bővítését lehetővé tevő infrastrukturális fejlesztések.

c) Kulturális vonzerőkön alapuló térségi hálózatok – tematikus utak – kialakítása, meglévők fejlesztése

Megyén belüli turisztikai helyszíneket összekötő, egy tematikára épülő turisztikai élményutak kialakítása és fejlesztése.

- A tematikus út egyes helyszínein található vonzerőkhöz kapcsolódó: építés, felújítás, bővítés, kiállító és bemutatóterek, többfunkciós helyiségek kialakítása, fejlesztése.
- Turistafogadás feltételeinek létrehozása, vendégfogadó terek, látogatóbarát funkciók, a színvonalas turistafogadáshoz szükséges szolgáltatási háttér kialakítása, bővítése.
- Élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kialakítása.
- Időjárás független, illetve célcsoport specifikus kínálati (program) elemek létrehozása, fejlesztése.

B) Ökoturisztikai fejlesztések

A természeti értékekben rejlő turisztikai potenciál hasznosítása, a térség természeti értékeire alapozott turisztikai vonzerők, helyszínek, látnivalók létesítésére, védelmére, megőrzésére és bemutatására irányuló fejlesztések támogatása.

a) Természeti értékek bemutatására alkalmas helyszínek (Pl.: Natura 2000 területek, natúrparkok, vadasparkok, állatkertek, történeti és gyűjteményes növénykertek egyéb természeti területek) ökoturisztikai fejlesztései

- Turisztikai hasznosításhoz szükséges fogadási feltételek kialakítása és fejlesztése: látogatóközpont, többfunkciós bemutatóter kialakítása, fejlesztése, kapcsolódó épületállomány turisztikai, kulturális célú fenntartható fejlesztése.
- Komplex turisztikai, információs és látogatómenedzsment szolgáltatások.
- Célcsoport specifikus turisztikai vonzerő elemek kialakítása, bővítése.
- Élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kialakítása.
- Aktív természetjáró infrastruktúra megvalósítása, továbbfejlesztése.
- Környezetbe illő kilátók, pihenőhelyek létesítése, ezek infrastrukturális feltételeinek megteremtése: vízvételi lehetőség, szelektív hulladékgyűjtés, főzőhelyek kialakítása, stb.

b) Kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése

- Turista fogadási feltételek kialakítása és fejlesztése;
 - o Utasfogadó, utasforgalmi létesítmények építése, fejlesztése;
 - o Szolgáltatási háttér infrastruktúra színvonalának emelése, kapacitások bővítése.
- Turisztikai forgalomhoz kapcsolódó látogatóbarát funkciók bővítése, fejlesztése;
- Vasúti pálya, gördülő állomány felújítása;
- Legfeljebb 10 km szakaszon a vasúti szakasz meghosszabbítása, amennyiben ezáltal a kisvasút vonzereje alátámasztottan erősíthető;
- Célcsoport specifikus vonzerőelemek kialakítása, bővítése;
- Komplex turisztikai és információs látogatómenedzsment szolgáltatások kialakítása, fejlesztése;
- Élményelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kialakítása.

C) Aktív turizmushoz kapcsolódó fejlesztések

a) Kerékpáros turizmus fejlesztése

Meglévő nemzetközi vagy országos kerékpáros-turisztikai hálózatokra (pl.: EuroVelo-hoz kapcsolódó) ráhordó vagy a turisztikai attrakcióhoz csatlakozó, illetve turisztikai vonzerőket összekötő turisztikai célú kerékpáros turisztikai útvonalak kialakítása és fejlesztése.

b) Természetes fürdőhelyek (a 78 / 2008. (IV.3). Kormányrendelet alapján fürdőzési célra engedélyezett víz és a hozzá tartozó vízparti terület) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése

- A fürdőhelyek komplex, egységes arculatú, építészeti fejlesztése, fürdőházak, strandkiegészítő létesítmények, rendezvényhelyszínek kialakítása.
- Fogadási feltételek színvonalát növelő infrastrukturális fejlesztések:
 - o A strandok higiénés, esztétikai, biztonsági, információs, környezeti állapotának, vízminőségének javítása;
 - o A kijelölt strandi vízfelület és a hozzá kapcsolódó vízparti területek kapcsolódásának átalakítása, fejlesztése (strand szemetesek megszüntetése,

partvédő művek átalakítása, lúdós partszakaszok kialakítása, stb.), hatályos vízjogi engedély alapján;

- Aktív sportos strandélet infrastrukturális feltételeinek a megteremtése.

c) Vízi turizmusfejlesztése a térség természeti adottságaira épülő aktív turisztikai kínálatának bővítése érdekében

- Vízi sporteszközök (kajak, kenu, csónak) számára kikötőhelyek létesítése.
- Kikötők megközelítését biztosító fejlesztések, pl.: tóba, folyóba való bejutáshoz lejárattépítés; területrendezés, a tóhoz vezető út építése a megközelíthetőség biztosítására, parkolók kiépítése, stb.
- Kulturált fürdőzés feltételeinek kialakítása.
- Kapcsolódó kiszolgáló létesítmények létrehozása, fejlesztése: esőbeálló, pihenőhely, főzőhely, mosdók, zuhanyzók, sportpályák, szemetesek, stb.
- Komplex vízitúra útvonalak kialakításához szükséges fejlesztések pl.: kitáblázás (folyamkilométer tábla, sajátos élővilágra vonatkozó ismertetőtáblák, szárazföldön kapcsolódó nevezetességekre vonatkozó tájékoztatás, stb.) hiányzó állomáshelyek kialakítása.
- Vízitúra-útvonalak mentén sajátos élővilág bemutatásának biztosítása.
- Potenciális célcsoport bővítését megalapozó fejlesztések.
- Vízi mentéshez szükséges feltételek megteremtése.

d) Horgászturizmus fejlesztése

- Természetes vizek mellett kialakított horgász helyek, illetve meglévő horgásztavak infrastrukturális fejlesztései (öltözők, mosdók, stégek, közösségi terek kialakítása, fejlesztése).

D) Az önállóan támogatható tevékenységek (A-C) elemeire épülő turisztikai termékcsomagok létrehozása

Több turisztikai szereplő együttműködésén alapuló területileg komplex fejlesztések létrehozása, amelyek biztosítják:

- TOP-ban kiemelt célként megjelenő térségileg integrált fejlesztések megvalósítását;
- rendelkezésre álló turisztikai források hatékony felhasználását (csökkenti a források elaprózódásának kockázatát);
- a turisztikai együttműködések szélesítésének ösztönzését;
- turisztikai vonzerők hálózatosodását;
- hogy a kisebb turisztikai potenciállal rendelkező települések vonzerői egységes tematika alá rendezve egymást erősítsék;
- tematikus térségek (desztinációk) létrehozásának megalapozását, ezáltal önálló turisztikai arculat kialakítását térségi, megyei szinten.

E) Jelentős turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása a komplex élményszerzés érdekében

Számos, kiemelkedő turisztikai vonzerővel rendelkező településen szükség van a vendégek elégedettségét meghatározó infrastrukturális, szolgáltatási elemek fejlesztésére, amelyek hozzájárulnak a már meglévő turisztikai attrakciók korábbanál hatékonyabb hasznosításához, jobb települési integrációjához, ezáltal növelve az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatást:

- Tájékoztató, információszerzést biztosító kitáblázás.
- Parkolók építése.
- Attrakcióhoz vezető (séta)utak kialakítása.

- Egységes települési tematika, arculat kialakítása (kapcsolódó egyedi tartalmi elemek fejlesztése, interpretációja).
- Interpretációs elemek fejlesztése a település, illetve attrakcióinak jobb megismertetése érdekében.
- Turisták által preferált helyeken (attrakció közelében, illetve településközponti helyeken) nyilvános mosdók kialakítása.
- Pihenőhelyek létesítése.
- Ivókutak elhelyezése.
- attrakcióhoz kapcsolódóan vendéglátóhely, ajándékbolt kialakítása.
- Internet hozzáférési pontok biztosítása.
- Szeméttárolók (szelektív) kihelyezése.

3.1.2 Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogathatók az alábbi tevékenységek:

- a) A turisztikai attrakció kialakításához kapcsolódó eszközbeszerzés.
- b) A kulturális vonzerő egyediségén alapuló versenyképes, innovatív turisztikai tematika kidolgozása, a létrejövő turisztikai termék arculatának megteremtése.
- c) Bárki által térítésmentesen látogatható tematikus játszótér, pihenőpark, szabadidőpark kialakítása, fejlesztése valamely fejlesztett turisztikai attrakció kiegészítő elemeként.
- d) Az attrakciók közvetlen környezetének fejlesztése (parkosítás, információs táblák, pihenőhelyek, kiszolgáló utak, gépjárműparkolók, kerékpár parkolók, tárolók és támaszok, az attrakciók megközelítésének és parkolási helyzetének kezelése érdekében szükséges közlekedési kapcsolatok átszervezéséhez, közlekedésszervezési átalakításokhoz szükséges infrastrukturális fejlesztések). Az attrakció közvetlen környezetének fejlesztése közterületen is megvalósulhat, ebben az esetben azt nem kizárólag az attrakció látogatói, hanem bárki számára elérhetővé kell tenni. (Kivéve a 3.1.1. E.) ponthoz kapcsolódó projekteket, ahol főtevékenységként támogatási igény nyújtható be.)
- e) A projekt keretén belül fejlesztendő épület energiahatékony működését javító beruházások, illetve megújuló energiaforrások hasznosítása.
- f) A műemlék berendezéséhez szükséges műtárgyak, eszközök szakszerű restaurálása, illetve épületekhez kötött műtárgyak, épülettartozékok, díszítőelemek restaurálása.
- g) attrakcióhoz kapcsolódó, vendéglátó és kereskedelmi egységek kialakítása (pl. a desztináció kínálatához, arculatához illeszkedő ajándéktárgyakat árusító bolthelyiség, kávézó, étterem, büfé helyiség stb.). Ezen fejlesztések csak abban az esetben támogathatóak, amennyiben turisztikai attrakció területén, vagy ahhoz kapcsolódóan valósulnak meg oly módon, hogy elsősorban az attrakcióba jegyet váltó látogatók fogyasztását szolgálják ki. (Kivéve a 3.1.1. E.) ponthoz kapcsolódó projekteket, ahol főtevékenységként támogatási igény nyújtható be.)
- h) Rendezvényhelyszín infrastrukturális fejlesztéséhez kapcsolódóan rendezvénysátor beszerzése.
- i) Az attrakció üzemeltetéséhez kapcsolódó sajátos ismeretek megszerzését célzó képzés.
- j) Kerékpárosbarát projektelemek megvalósítása.
- k) Család- és gyermekbarát projektelemek megvalósítása a fejlesztett turisztikai attrakcióhoz kapcsolódóan, pl.:
 - Belső gyermekjátszó helyiség, helyiségrész kialakítása,
 - Szabadtéri gyermekjátszótér kialakítása (homokozó, favár, játszótéri eszközök, stb.),
 - Gyermekgondozási helyiség (pl.: pelenkázó) biztosítása,
 - Célrányosan gyermeknek szánt higiéniai felszereltség biztosítása (toalett, zuhanyzó, fürdető helyiség),
 - Szélesített családi gépjármű parkolóhelyek biztosítása.

- l) Fogyatékossgal élő emberek fogadása érdekében a fogyatékossg típusához igazodó sajátos igényeknek megfelelő szolgáltatások kialakítása. (A kötelezően előírt akadálymentesítésen felüli akadálymentesítés a „A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése, komplex akadálymentesítés” c. segédlet alapján).

3.1.3 Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- a) Marketing tevékenység: a fejlesztett turisztikai attrakció piacra viteléhez kapcsolódó üzleti marketingtevékenység, promóció.
- b) Akadálymentesítés – jelen felhívás 3.2 fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján
- c) Szórt azbesztmentesítés – amennyiben releváns, jelen felhívás 3.2 fejezetében az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján
- d) Energiahatékonysági intézkedések – amennyiben releváns, jelen felhívás 3.2 fejezetében az energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó feltételek alapján
- e) Nyilvánosság biztosítása – az ÁÚF. c. dokumentum 10. fejezete alapján

3.1.4 Nem támogatható tevékenységek

Kizárólag a jelen dokumentum 3.1.1-3.1.3. pontjában felsorolt tevékenységek minősülnek támogatható tevékenységnek.

Nem támogatható tevékenységek különösen:

- a) Szálláshely (és szolgáltatásainak) bármilyen fejlesztése, létesítése, kialakítása.
- b) Fürdők (pl. élményfürdők, strandfürdők, gyógy- és termálfürdők) fejlesztése, kivételt képeznek a természetes fürdőhelyek, mesterséges tavak 3.1.1 C / b pontjában leírt fejlesztései.
- c) Medencék létesítése természetes fürdőhelyekhez kapcsolódó fejlesztések esetén.
- d) Gépjárművek, motoros vízi járművek beszerzése, gépjármű technikai sportokhoz kapcsolódó fejlesztések.
- e) Konferenciaközpontok, kultúrházak, sportcsarnokok, szabadidőközpontok fejlesztései.
- f) Erdei iskolák fejlesztése.
- g) Új állatkertek létesítése.
- h) Golfpálya létesítése.
- i) Kalandparkok, hagyományos vidámparkok, vízi vidámparkok, wakeboard pálya kiépítése, fejlesztése.
- j) Versenysport igényeinek kiszolgálására alkalmas létesítmények fejlesztései.
- k) Rendezvények szervezése, megrendezése, lebonyolítása (kivételt képeznek ez alól a kötelező nyilvánosság tevékenység keretén belül megvalósítandó rendezvények, pl. sajtónyilvános, záró rendezvény).
- l) Új mesterséges tavak kialakítása.
- m) Főtevékenységként kereskedelmi (beleértve saját termék kereskedelmét is) tevékenység célját szolgáló fejlesztés (TEÁOR'08 45-47).

- n) Turisztikai termékcsomagok létrehozására irányuló utazási irodai tevékenység.
- o) Kizárólag kulturális célú felújítás, rekonstrukció, amennyiben reális turisztikai funkciókat és célokat nem tartalmaz.
- p) Egészségügyi turisztikai szolgáltatások kialakítása (meglévő orvosi és egészségügyi kapacitások bővítése, minőségének javítása, valamint új egészségügyi szolgáltatások létrehozása).
- q) Olyan turisztikai információs rendszerek (beleértve információs táblák és pontok, táblarendszerek, informatikai eszközök) kialakítása és működtetése, amelynek célja a projektgazdán kívüli piaci szereplők képviselése.
- r) Azon tevékenységek, amelyek megvalósítása elsősorban a Turisztikai Desztináció Menedzsment Szervezetek feladata, amennyiben azok a projekt tényleges fő célját képezik. Elsősorban az alábbiak:
 - Turisztikai információs rendszerek (beleértve információs irodák és pontok, táblarendszerek, informatikai eszközök) kialakítása és működtetése, amelynek markáns célja más, a projektgazdán kívüli piaci szereplők érdekeinek képviselése.
 - Turisztikai információgyűjtő tevékenység (vonzerőleltár, kutatások), melynek markáns célja más, a projektgazdán kívüli piaci szereplők érdekeinek képviselése.
- s) OTÉK előírásait meghaladó, kapacitáson felüli parkoló kialakítása, fejlesztése.
- t) Kisvasutak, erdei vasutak esetén: új kisvasút építése, gördülőállomány beszerzése.
- u) Új horgásztavak kialakítása.
- v) Halbetelepítés.

3.1.5 A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak**, amennyiben

- a. **a támogatott tevékenység** nem gazdasági (pl. hatósági) **tevékenységnek minősül**, vagy
- b. **a támogatást igénylő** a támogatott tevékenység végzése vonatkozásában az uniós joggal összhangban létrehozott **jogi monopóliummal rendelkezik**, nem versenyez hasonló (liberalizált) szolgáltatásokkal, valamint a szabályozási környezet alapján más liberalizált földrajzi- vagy termékpiacon nem tevékenykedhet.

Amennyiben a támogatható tevékenységek finanszírozása **a fentiek alapján** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, az a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímen, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
3.1.1. A) a) A térség kulturális adottságaira építő új vonzerők létrehozása, meglévők fejlesztése	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, 255/2014. (X. 10.) Korm.

	turizmusfejlesztés.	rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.1. A) b) Rendezvényhelyszínek infrastrukturális hátterének fejlesztése	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés.	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás ⁴ , 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.1. A) c) Kulturális vonzerőkön alapuló térségi hálózatok (tematikus utak) kialakítása, meglévők fejlesztése	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés.	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás ⁵ 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23.csekély összegű támogatás
3.1.1. B) a) Természeti értékek bemutatására alkalmas helyszínek (Pl.: Natura 2000 területek, natúrparkok, vadasparkok, állatkertek, történeti és gyűjteményes növénykertek, egyéb	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás,

⁴ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke (kutatási infrastruktúra, innovációs klaszter, energiahatékony távfűtés és távhűtés, energetikai infrastruktúra, hulladék-újrafeldolgozás és -újrahasználat, széles sávú infrastruktúra, a kultúra és a kulturális örökség megőrzése, sportlétesítmények és multifunkcionális szabadidős létesítmények, repülőterek és kikötők) alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált vagyis előzetesen azonosítható vállalkozás(ok) számára épített és az ő igényeikhez szabott infrastruktúra fejlesztéséhez. Amennyiben az üzemeltetést nem a pályázó végzi, az üzemeltető kiválasztására csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával kerülhet sor.

⁵ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke (kutatási infrastruktúra, innovációs klaszter, energiahatékony távfűtés és távhűtés, energetikai infrastruktúra, hulladék-újrafeldolgozás és -újrahasználat, széles sávú infrastruktúra, a kultúra és a kulturális örökség megőrzése, sportlétesítmények és multifunkcionális szabadidős létesítmények, repülőterek és kikötők) alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált vagyis előzetesen azonosítható vállalkozás(ok) számára épített és az ő igényeikhez szabott infrastruktúra fejlesztéséhez. Amennyiben az üzemeltetést nem a pályázó végzi, az üzemeltető kiválasztására csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával kerülhet sor.

<p>természeti területek) ökoturisztikai fejlesztései</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turisztikai hasznosításához szükséges fogadási feltételek kialakítása és fejlesztése: látogatóközpont, többfunkciós bemutatóter kialakítása, fejlesztése, kapcsolódó épületállomány turisztikai, kulturális célú fenntartható fejlesztése. - Célcsoport specifikus turisztikai vonzerő elemek kialakítása, bővítése. - Aktív természetjáró infrastruktúra megvalósítása, továbbfejlesztése 	<p>turizmusfejlesztés</p>	<p>255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás⁶,</p> <p>255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás</p>
<p>3.1.1. B. b) Kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vasúti pálya, gördülő állomány felújítása 	<p>255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés</p>	<p>255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás</p>
<p>3.1.1. B. b) Kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turista fogadási feltételek kialakítása és fejlesztése - Turisztikai forgalomhoz kapcsolódó látogatóbarát funkciók bővítése, fejlesztése; - Legfeljebb 10 km szakaszon a vasúti 	<p>255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés</p>	<p>255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás,</p> <p>255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás⁷,</p> <p>255/2014. (X. 10.) Korm.</p>

⁶ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke (kutatási infrastruktúra, innovációs klaszter, energiahatékony távfűtés és távhűtés, energetikai infrastruktúra, hulladék-újrafeldolgozás és -újrahasználat, széles sávú infrastruktúra, a kultúra és a kulturális örökség megőrzése, sportlétesítmények és multifunkcionális szabadidős létesítmények, repülőterek és kikötők) alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált vagyis előzetesen azonosítható vállalkozás(ok) számára épített és az ő igényeikhez szabott infrastruktúra fejlesztéséhez. Amennyiben az üzemeltetést nem a pályázó végzi, az üzemeltető kiválasztására csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával kerülhet sor.

⁷ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke (kutatási infrastruktúra, innovációs klaszter, energiahatékony távfűtés és távhűtés, energetikai infrastruktúra, hulladék-újrafeldolgozás és -újrahasználat, széles sávú infrastruktúra, a kultúra és a kulturális örökség megőrzése, sportlétesítmények és multifunkcionális szabadidős létesítmények, repülőterek és kikötők) alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált vagyis előzetesen azonosítható vállalkozás(ok) számára épített és az ő igényeikhez szabott infrastruktúra fejlesztéséhez. Amennyiben az üzemeltetést nem a pályázó végzi, az üzemeltető kiválasztására csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával kerülhet sor.

szakasz meghosszabbítása, amennyiben ezáltal a kisvasút vonzereje alátámasztottan erősíthető; - Célcsoport specifikus vonzerőelemek kialakítása, bővítése.		rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
- 3.1.1. A a), 3.1.1. A c), 3.1.1. B a), 3.1.1. B b) - Élmenyelemeket jelentő technikai fejlesztések, interaktív bemutatási formák kialakítása. - 3.1.1. A a), 3.1.1. B a), 3.1.1. B b) Komplex turisztikai, információs és látogatómenedzsment szolgáltatások létrehozása	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
3.1.1. C. b) Természetes fürdőhelyek (a 78 / 2008. (IV.3). Korm. rendelet alapján fürdőzési célra engedélyezett víz és a hozzá tartozó vízparti terület) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás ⁸ , 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.1. C. d) Horgászturizmus fejlesztése	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás ⁹ , 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.1. E. Parkolók építése	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához

⁸ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke (kutatási infrastruktúra, innovációs klaszter, energiahatékony távfűtés és távhűtés, energetikai infrastruktúra, hulladék-újrafeldolgozás és -újrahasználat, széles sávú infrastruktúra, a kultúra és a kulturális örökség megőrzése, sportlétesítmények és multifunkcionális szabadidős létesítmények, repülőterek és kikötők) alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált vagyis előzetesen azonosítható vállalkozás(ok) számára épített és az ő igényeikhez szabott infrastruktúra fejlesztéséhez. Amennyiben az üzemeltetést nem a pályázó végzi, az üzemeltető kiválasztására csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával kerülhet sor.

⁹ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke (kutatási infrastruktúra, innovációs klaszter, energiahatékony távfűtés és távhűtés, energetikai infrastruktúra, hulladék-újrafeldolgozás és -újrahasználat, széles sávú infrastruktúra, a kultúra és a kulturális örökség megőrzése, sportlétesítmények és multifunkcionális szabadidős létesítmények, repülőterek és kikötők) alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált vagyis előzetesen azonosítható vállalkozás(ok) számára épített és az ő igényeikhez szabott infrastruktúra fejlesztéséhez. Amennyiben az üzemeltetést nem a pályázó végzi, az üzemeltető kiválasztására csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával kerülhet sor.

	fenntartható turizmusfejlesztés	
3.1.1. E. A Felhívás alapján elnyert finanszírozásból megvalósított vagy fejlesztett települési parkolási infrastruktúra rendszer üzemeltető részére történő átadása	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.1. E. Attrakcióhoz kapcsolódóan vendéglátóhely, ajándékbolt kialakítása	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
3.1.2. e) A projekt keretén belül fejlesztendő épület energiahatékony működését javító beruházások, illetve megújuló energiaforrások hasznosítása.	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
3.1.2. f) A műemlék berendezéséhez szükséges műtárgyak, eszközök szakszerű restaurálása, illetve épületekhez kötött műtárgyak, épülettartozékok, díszítőelemek restaurálása.	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.2. g) Attrakcióhoz kapcsolódó, vendéglátó és kereskedelmi egységek kialakítása (pl.: a desztináció kínálatához, arculatához illeszkedő ajándéktárgyakat árusító bolthelyiség, kávézó, étterem, büfé helyiség, stb.). Ezen fejlesztések csak abban az esetben támogathatóak, amennyiben turisztikai attrakció területén, vagy ahhoz kapcsolódóan valósulnak meg oly módon, hogy elsősorban az attrakcióba jegyet váltó látogatók fogyasztását szolgálják ki.	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 20. kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 5 § 22. helyi infrastruktúra fejlesztéshez nyújtott beruházási támogatás ¹⁰ , 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 5 § 23. csekély összegű támogatás
3.1.3. a) Marketing tevékenység: a fejlesztett turisztikai attrakció piacra viteléhez kapcsolódó üzleti marketingtevékenység, promóció	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához

¹⁰ A támogatás olyan infrastruktúra-fejlesztésre nyújtható, amelyre - a regionális beruházási támogatás kivételével - nem nyújtható támogatás a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján. Nem nyújtható támogatás dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez.

3.1.3. d) Energiahatékonysági intézkedések – amennyiben releváns, jelen felhívás 3.2 fejezetében az energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó feltételek alapján	255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 4 § 2. társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
---	---	--

A további támogatható tevékenységekre nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak.

Felhívjuk a projektgazdák figyelmét arra, hogy a támogatási kérelmek értékelése során a projektgazda által adott besorolás felülvizsgálatra kerülhet, amennyiben a nem állami támogatásra vonatkozó besorolást szakmai szempontok nem támasztják alá (pl a projekt helyszínéből, tematikájából adódóan a külföldi látogatói célcsoport elvárható).

3.2 A projekt műszaki-szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell majd felelniük az alábbi elvárásoknak:

Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, (Nem kizárólagos jelleggel, lásd ÁÚF 10. pontja) a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.

A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

3.2.1 Az önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó műszaki-szakmai elvárások

Kizárólag olyan projektek kerülhetnek támogatásra, melyek:

- reális üzleti terven alapulnak és hosszú távon fenntarthatóak;
- a célcsoport igényeinek megfelelően kerülnek kialakításra;
- hozzájárulnak az egy turistára eső költség növekedéséhez;
- hozzájárulnak a látogatószám növekedéséhez.

További általános előírások:

- A fejlesztendő projektnek kapcsolódnia kell más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez.
- 500 millió forint feletti támogatási igény esetén, kizárólag jelentős turisztikai forgalommal rendelkező desztinációkban¹¹támogatható turisztikai fejlesztés, azaz
 - a fejlesztendő turisztikai attrakciónak éves szinten legalább 20.000 fős látogatószámmal kell rendelkeznie (projekt benyújtását megelőző teljes év adatainak

¹¹Fogadótérség (avagy – a turista szemszögéből nézve – az utazási célterület). A desztinációnak képesnek kell lennie a turisták vonzására, majd a szükségleteiket kielégítő valamennyi szolgáltatás nyújtására – komplex turisztikai terméket kell biztosítania

figyelembevételével), új helyszín fejlesztése esetén 20.000 fős látogatószám elérését kell vállalnia a projekt fizikai befejezését követő első teljes naptári év végére (kivéve kerékpáros-turisztikai projekt esetén). A megnövelt látogatószámot a fenntartási időszak végéig folyamatosan tartani kell. (Konzorciumi projekt esetén a tagoknak együttesen kell teljesítenie a kritériumot.)

- a projektgazda, vagy konzorcium esetén legalább az egyik konzorciumi partner tagja egy regisztrált TDM szervezetnek **vagy**
 - az adott fejlesztéssel érintett település önkormányzatának idegenforgalmi adóbevétele (IFA) eléri éves szinten¹² az 1 millió forintot (támogatás nélkül értendő). (konzorciumi támogatási kérelem esetén az érintett települések IFA bevételeinek együttes összege).
 - A projektgazda projektzárásra vállalja, hogy a desztinációban működő TDM szervezet teljes jogú tagjává válik, amennyiben nem működik az érintett desztinációban az NGM-nél regisztrált TDM szervezet, akkor az önkormányzat önállóan, vagy a desztináció más településeivel összefogásban létrehozza azt.
- c) A megvalósításhoz szükséges humán erőforrásnak rendelkezésre kell állnia. A projekt szakmai tartalmának kidolgozásában, valamint a megvalósításban részt kell, hogy vegyen egy turisztikai szakértő (szakirányú végzettség (turizmus mellett közgazdász, település/területfejlesztő végzettség is elfogadható), és legalább 3 év turisztikai tapasztalat), akinek önéletrajza a projekt menedzsment teammel közösen bemutatásra kerül az üzleti tervben.
- d) Amennyiben egy önkormányzat a TOP-ból Idegenforgalmi adóbevételét meghaladó összegre pályázik, vállalja, hogy a fenntartási időszak alatt az IFA állami kiegészítését turisztikai célra fordítja. A felhasználásról mind az érintett TDM szervezetnek (amennyiben van), mind az Irányító Hatóságnak évente beszámol.
- e) A fejlesztéssel érintett desztinációban komplexen elérhetők turisztikai szolgáltatások (szálláshely, vendéglátás).
- f) A projekt üzleti lehetőséget kell, hogy biztosítson kkv-k számára, amelynek módját projektgazda az üzleti tervében bemutatja.
- g) A turizmus szezonális ingadozásának csökkentése érdekében a támogatott létesítményeknek egész évben, de legalább az év 270 napján nyitva kell tartaniuk. Továbbá az adott turisztikai attrakció főszezonjában heti 5 napon, naponta min. 8 órában kötelező a nyitva tartás, a szünnap nem eshet szombatra, vasárnapra és ünnepnapra (kivéve december 25. és január 1.). A 270 napos nyitvatartási kötelezettség alól kivételt képeznek a természetes fürdőhelyek, amelyek esetében 4 hónapos folyamatos főszezon nyitva tartás az elvárt valamint szabadtéri rendezvényhelyszínek, szabadtéri múzeumok, illetve kisvasutak (kivéve, ha a támogatási igény benyújtásakor egész évben üzemelő létesítmény), ahol évi 200 napos nyitvatartást kell biztosítani.
- h) 150 millió Ft-ot meghaladó támogatással megvalósuló turisztikai attrakciók kialakítása – kivéve kerékpáros-turisztikai útvonal fejlesztése - során kötelező elvárás vendéglátás (pl.: büfé, kávézó, étterem) tevékenység folytatása, továbbá ajándékbolt működtetése, illetve legalább ajándéktárgy árusítás biztosítása,. A jelzett kereskedelmi funkciók működtetését akár a kedvezményezett, akár külső vállalkozó elláthatja.
- i) A turisztikai attrakciókhoz közterületen létesített parkolókat diszkriminációmentesen hozzáférhetővé kell tenni a nap 24 órájában. 40-nél több parkolóhely létesítésére kötelezett helyszíneken legalább két parkolóhelyen biztosítani kell az elektromos gépkocsi-töltési lehetőség későbbi, burkolatbontás nélkül történő kialakítását.

¹²a támogatási igény benyújtását megelőző naptári évben regisztrált adatok alapján

- j) A támogatott létesítményekben minden esetben biztosítani kell a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit mind a látogatóterekben, mind az üzemeltetés során.
- k) A projektnek valós piaci igényre vagy lehetőségre kell megoldást, javaslatot nyújtania, reális tervezésen kell alapulnia, amit az egységes módszertan alapján **Üzleti tervben** (reális, piackutatáson alapuló kereslet-kínálatelemzés, megvalósítható célok, a projektgazda lehetőségeivel összhangban álló, megalapozott üzleti modell és működési feltételek, valós együttműködések bemutatása) támaszt alá. Nem kell üzleti tervet benyújtania a kerékpáros-turisztikai projektekhez kapcsolódóan, ahol elegendő a megadott tartalmú projektterv elkészítése.
- l) Minden projekt esetében kötelező valamilyen szakmai együttműködést megvalósítani, és azok tartalmát és formáját az üzleti tervben bemutatni. Ezek lehetnek más attrakciók, turizmusban érintett szervezetek és kiemelt figyelmet kell fordítani a vállalkozásokkal (kkv-kal) tervezett együttműködésekre.
- m) Részletes **marketingstratégia** készítése szükséges, melynek benyújtására legkésőbb az első mérőföldkő keretében sor kell, hogy kerüljön. A marketing tevékenységet, amennyiben létezik helyi TDM szervezet, annak marketing munkájával összhangban, ahhoz illeszkedve, kapcsolódva kell elvégezni. A TDM szervezettel a marketingtervről egyeztetni szükséges, ennek igazolására a TDM szervezet vezetője által kiállított, a marketingstratégiára vonatkozó nyilatkozat benyújtása szükséges. Nyilatkozat kizárólag regisztrált TDM szervezettől fogadható el, a regisztrált szervezetek listája a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján található meg. (Amennyiben az adott desztinációban regisztrált TDM szervezet még nem működik, a nyilatkozat benyújtása nem releváns!)
- n) A turisztikai szempontok érvényesülése érdekében a projektgazdának vállalnia kell, hogy legalább a projekt kötelező fenntartási időszakában szakirányú végzettségű, vagy legalább 3 év turisztikai tapasztalattal rendelkező **turisztikai munkatársat** alkalmaz (kivéve kerékpáros turizmus fejlesztésére irányuló projektek esetén). A kritérium meglévő HR kapacitás, munkaerő meglétével is igazolható.
- o) A projektgazdának vállalnia kell, hogy a desztinációban működő TDM szervezet teljes jogú tagjává válik a projekt zárásáig. (Igazolás módja: az NGM-nél regisztrált TDM szervezet nyilatkozata arról, hogy a projektgazda kérvényezte a teljes jogú tagságot.) Amennyiben nem működik az érintett desztinációban az NGM-nél regisztrált TDM szervezet, akkor a projektgazda szándéknyilatkozatban vállalja a belépést a majdani megalakulás esetére. Ebben az esetben nem regisztrált TDM szervezeti tagság igazolása a projektgazda együttműködési szándékának alátámasztását segíti elő, de a regisztrált TDM tagság igazolását és a szándéknyilatkozatot nem helyettesíti.
- p) Amennyiben a fejlesztés világörökségi védőzónában valósul meg, úgy a projektgazdának egyeztetnie szükséges a fejlesztés tartalmáról az érintett világörökségi gondnoksággal.
- q) Amennyiben a fejlesztés olyan desztinációban valósul meg, ahol az NGM-nél regisztrált TDM szervezet működik, úgy projektgazda vállalja, hogy a projekt tartalmáról egyeztet a helyi / térségi TDM szervezettel, amit legkésőbb az 1.mérőföldkő során igazol. Amennyiben a desztinációban nem működik az NGM-nél regisztrált TDM szervezet, a projektgazda erről nyilatkozik.

A) Térségi és helyi jelentőségű kulturális és örökség helyszínek turisztikai fejlesztése

a) A térség kulturális adottságaira építő új vonzerők létrehozása, meglévők fejlesztése

1. Elvárás hogy a megvalósuló attrakciók innovatív elemekben gazdagok legyenek, valós piaci kereslethez kapcsolódjanak, a versenytársaktól megkülönböztethetők legyenek, valamint a fejlesztést egészítse ki a fenntartási időszak folyamán is hatékony marketingtevékenység.

2. A fejlesztést követően a vonzerőnek rendelkeznie kell időjárás-független kínálati elemmel, valamint .szociális blokkal is ellátott fogadó térrel.
3. Vonzerőhöz kapcsolódóan legalább 3 önálló programelem elérhető (pl. tárlatvezetés, , állandó kiállítás, időszak kiállítás, filmvetítés, koncert, speciális esti nyitva tartás, előadások, animáció, múzeumpedagógia stb.).
4. Interaktív bemutatási módszerek és integrált látogatómenedzsment bevezetésre kerül.
5. A projekt teljes költségvetésének minimum 10%-át szükséges a bemutathatóságot, interpretációt szolgáló tárgyi és immateriális eszközökbe fektetni. Az eszközöknek meg kell felelnie a célcsoport(ok) igényeinek és élményt kell nyújtaniuk. Kézzelfogható, felölthető, kipróbálható élményeket adó eszközök használata, továbbá modern elektronikus eszközök használata (a megfelelő célcsoportok esetén) elvárt. Ezen tárgyi és immateriális eszközök körébe nem tartoznak bele a kiállítási tárgyak és mindazon eszközök, amelyek eredetiek és védettek.
A bemutathatóságot szolgáló eszközök körébe az alábbiak tartozhatnak (a felsorolás példálózó, tovább bővíthető, de a fenti feltételnek mindenképpen meg kell felelnie):
 - viselhető, tapintható, kipróbálható tárgyi eszközök, így jelmezek, fegyver másolatok stb.,
 - replika enteriőrök (korhű, nem eredeti, kipróbálható bemutatáshoz),
 - bemutatást segítő informatikai eszközök, így kivetítő (projektor), hologram, számítógép-rendszer (desktop, szerverek, indokolható esetben laptop),
 - audioguide rendszerek, amennyiben kiegészülnek egyéb, modernebb rendszerekkel,
 - virtuális vagy kiterjesztett valóságot és más technikát használó viselhető ill. hordozható eszközök (szemüveg, sisak stb.),
 - érintőképernyős rendszerek,
 - wi-fi vagy más, a bemutatást szolgáló, vezeték nélküli hálózat kiépítéséhez szükséges eszközök,
 - a turistákról automatikusan vagy animátor által készített fényképek elkészítéséhez szükséges eszközök (kihelyezett webkamera, korhű háttérrel adó paraván, állvány, stb.),
 - a fentiekhez szükséges „normál” eszközök, így lcd monitorok, mikrofon, hangszóró stb.,
 - a bemutatáshoz szükséges immateriális javak, így bemutató film, működtetéshez szükséges szoftverek, bemutató animációk stb.
6. A vonzerő profiljának megfelelő turisztikai rendezvények szervezésére évi minimum 4 alkalommal sor kerül.
7. Vonzerőnek rendelkeznie kell a sikeres piacra jutást segítő tematikával és egységes arculattal.
8. Az információk többnyelvű elérhetőségét biztosítani szükséges (személyzet, táblázás, prospektus).
9. Életkor-független, családbarát megoldások alkalmazását be kell építeni a fejlesztésbe.
10. Speciális szolgáltatások, egyediségek, USP-k kidolgozása a fejlesztés részét képezi.

b) Rendezvények infrastrukturális háttérének fejlesztése

1. Önálló vonzerőt képviselő, már működő, külföldi látogatók érdeklődésére is számot tartó kulturális rendezvények helyszínének infrastrukturális fejlesztéseinek támogatása.

Kizárólag olyan helyszín fejlesztése részesülhet támogatásban, ahol **a rendezvény:**

- legalább 3 alkalommal már megrendezésre került;
- hagyományosan megrendezésre kerül (évente / kétfévente);
- meghatározza a turisztikai arculatot;

- programterv / struktúra legalább 5-6 különböző programból áll, és legalább egy fél évvel a rendezvény megvalósítása előtt ismert;
- a támogatási kérelem benyújtást megelőző legutolsó rendezvény látogatószáma elérte az 5 ezer főt (ez igazolható az értékesített belépőjegyekkel, vagy hatástanulmánnyal);
- saját bevétellel rendelkezik (jegybevétel, bérleti díjból származó bevétel);
- költségvetésének legalább 10%-át marketingre fordítja.

2. Vonzerőhöz kapcsolódó rendezvényhelyszínek fejlesztése

Rendezvényhelyszín olyan vonzerőhöz kapcsolódóan kerülhet kialakításra:

- amelynek éves belépőjeggyel igazolt látogatószáma elérte az 10 000 főt, vagy projektgazda vállalja, hogy a megvalósított helyszín belépőjeggyel igazolt látogatószáma a fenntartás első teljes évében eléri az 5000 főt. (kivéve 500 millió Ft feletti támogatási igény lásd. 3.2.1 b.) pont, illetve 225 millió Ft feletti támogatási igény, lsd. indikátortábla által meghatározott feltételek.¹³
- A kialakításra kerülő rendezvényhelyszínhez kapcsolódóan évente legalább 6 turisztikai rendezvény kerül megszervezésre.

c) **Kulturális vonzerőkön alapuló térségi hálózatok kialakítása**

1. A település és/vagy a terület (akár az egész megye) releváns, turisztikai szempontból fontos pontjait (attrakciók/szolgáltató létesítmények) érintse/kösse össze;
2. Az út egyértelmű kulturális tematikára épül, és különböző termék/programcsomagokat biztosít:
 - bejárhatóság/közlekedési eszköz szerint
 - célcsoportok szerint
 - időtartam szerint (pl. fél napos/1 napos/2 napos programozással)
3. Az útvonal egyes állomásain, állomásonként legalább 2 önálló programelem elérhető (pl. tárlatvezetés, állandó kiállítás, időszakos kiállítás, filmvetítés, koncert, speciális esti nyitva tartás, ismeretterjesztő előadások, - animáció, múzeumpedagógia, kézműves foglalkozások stb.);
4. Megfelelő információs eszközök használata: honlapok, információs és tájékoztató táblák, jelek, piktogramok épületen belül, és kívül, on-line eszközök egységes arculattal;
5. Játzó- és/vagy pihenőhely kialakítása legalább az út egy állomásához kapcsolódóan;
6. Vendéglátó egység és az attrakcióra jellemző emléktárgyakat, helyi termékeket árusító ajándékbolt biztosítása, illetve legalább ajándéktárgy árusítás az út legalább egy állomásához kapcsolódóan;
7. Egyszerű megközelíthetőség: a helyszínre való megérkezés (egyéni/közösségi közlekedés), eligazodás, parkolás, a turisták tájékoztatását elősegítő jelek (épületen kívül) figyelembevételével;
8. Az útvonal akár önálló turisztikai terméként is kiejánlható, programozható;
9. Az út elemei (az attrakciók) garantáltan hozzáférhetőek, a látogathatóság, ill. a nyitva tartás folyamatosan biztosított;
10. Valós együttműködésen alapul, ahol folyamatos a kapcsolat a tematikus útvonal attrakcióit és szolgáltatásait koordináló szervezet valamint szolgáltatók között.

¹³ Tekintettel arra, hogy kulturális helyszínek fejlesztése esetén az elvárt indikátor 45.000 Ft támogatásonként 1 látogató növekmény, 225 millió forintnál magasabb támogatási összegnél már 5000 főnél magasabb látogatószám növekményt kell a fejlesztésnek elérnie.

B) Ökoturisztikai fejlesztések

- a) **Természeti értékek bemutatására alkalmas helyszínek (Pl.: Natura 2000 területek, natúrparkok, vadasparkok, állatkertek, történeti és gyűjteményes növénykertek, egyéb természeti területek) ökoturisztikai fejlesztései.**
- b) **Kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése**
 1. Vonzerőhöz kapcsolódóan legalább 3 önálló programelem elérhető (pl. életkor-független, családbarát megoldások, interaktív bemutatási módszerek, tárlatvezetés, filmvetítés, speciális nyitva tartások, előadások, állatsimogató, animáció, szemléletformáló, ismeretterjesztő rendezvények, előadások, környezeti nevelés (szórakoztatva tanítás), bemutatók, kézműves foglalkozások, látványtetés).
 2. A vonzerő profiljának megfelelő turisztikai rendezvények szervezésére évi minimum 3 alkalommal sor kerül.
 3. Vonzerő rendelkezik a sikeres piacra jutást segítő tematikával és egységes arculattal.
 4. A beruházás részeként kötelező speciális szolgáltatások, egyediségek, USP-k kidolgozása.
 5. Kisvasutak esetén elvárás kisvasút menetrendjének összehangolása a környező, kisvasúttal megközelíthető turisztikai attrakciók nyitva tartásával, illetve a kisvasút elérhetősége szempontjából releváns tömegközlekedési eszközök menetrendjével.
 6. A látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhelyek tervezéséhez és kialakításához készített útmutatóban foglaltak iránymutatásait szükséges figyelembe venni.

C) Aktív turizmushoz kapcsolódó fejlesztések

a) Kerékpáros turizmus fejlesztése

1. A turisztikai célú kerékpáros útvonalak fejlesztése és műszaki kialakítása az ÚT 2-1.203 (e-ÚT 03.04.11:2010) „Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírás (UME) alapján történhet.
2. A tervezett kerékpáros-turisztikai útvonalhálózat fejlesztése akkor támogatható, ha turisztikai attrakcióhoz kapcsolódik, vagy OTRT-ben vagy megyei kerékpáros-turisztikai koncepcióban rögzített nyomvonal része, vagy ezen nyomvonal attrakcióhoz vezető leágazása.
3. A támogatás feltétele, hogy projektgazda (illetve konzorcium esetén annak tagja, tagjai) vállalja a fejlesztéssel érintett szakasz karbantartását a fenntartási időszakban.
4. Amennyiben a kerékpáros-turisztikai útvonal kizárólag lakott területen belüli szakaszt tartalmaz, a beruházást az adott településre elkészített kerékpárforgalmi hálózati tervvel is szükséges megalapozni a TOP-3.1.1-15 vagy TOP-6.4.1-15 felhívásokban előírtak szerint.
5. A fejlesztés tervezett helyszínéről, tartalmáról egyeztetni szükséges a Kerékpáros Magyarország Szövetséggel. Az egyeztetésről a projektgazda, illetve a szövetség által aláírt jegyzőkönyvet vagy emlékeztetőt kell készíteni, amelyet legkésőbb az első mérőföldköhöz kapcsolódóan kell benyújtani.
6. A kerékpáros turisztikai projektekre vonatkozóan **fenntartási tervet kell készíteni**, amelynek az alábbi információkat kell tartalmaznia:
 - Fel kell mérni a térségi vonzerőket, korlátozó tényezőket, szolgáltatási kínálatot, potenciális utakat és (lehetőség szerint térinformatikai alapon, marketingszemlélettel) értékelni szükséges azokat a különféle kerékpáros-turisztikai célcsoportok szempontjából.
 - Ki kell választani a térség kerékpáros-turisztikai célcsoportjait (kerékpározási stílus, földrajzi elhelyezkedés, fizetőképesség, kor szempontjából).
 - Meg kell határozni a térség kerékpáros-turisztikai profilját, üzenetét.
 - Meg kell vizsgálni a releváns intermodális kapcsolatokat, és a releváns intermodális csomópontokra tekintettel, azokat lehetőség szerint bevonva, preferálva szükséges a projektet tervezni.

- Térképen kell ábrázolni a releváns kerékpáros-turisztikai gerinchálózatot, az ahhoz történő ráhordást és kapcsolódást a kapcsolódó útvonalak bemutatásával együtt.
7. A térségi kerékpáros turisztikai projekteknek az alábbi **műszaki követelményeknek** kell megfelelnie:
- Kizárólag olyan (közlekedésfejlesztési) beruházás támogatható, amely eredményeként egyetlen fenntartható közlekedési mód sem kerül hátrányosabb helyzetbe a fejlesztést követően (pl.: nem elfogadható, ha a kerékpárosok útjukat hálózaton belüli „szakadási pont” kialakulása miatt szabályosan csak gyalogosként folytathatják).
 - Kerékpáros-turisztikai szolgáltatások fejlesztése kizárólag olyan helyen lehetséges, amely a meglévő vagy létrejövő kiépített vagy kijelölt elemekből álló kerékpáros-turisztikai hálózaton megszakítás nélkül, közvetlenül és biztonságosan elérhető.
 - A tervezett hálózat vonalán 10 km-ként pihenőhelyeket kell kialakítani lehetőség szerint meglévő vendéglátó, vagy egyéb turisztikai szolgáltatáshoz kapcsolódóan. A pihenőhely minimális tartalma pad, asztal, szemetes, kerékpártámasz, választható eleme: esővédő, vízcsap, információs tábla, elektromos kerékpár töltőhely, WC, pelenkázó, wifi, stb.
 - Kerékpárforgalmi létesítmény építése, felújítása, kijelölése és a kijelölt útvonalak rendezése – a kapcsolódó minimális kerékpárosbarát szolgáltatások nélkül – önállóan nem támogatható.
 - A kerékpárosbarát projektek keretében az alábbi szolgáltatások biztosítása kötelező a szükséges feltételeket biztosító vállalkozó bevonásával vagy a projektgazda saját megvalósításában:
 - kerékpártároló, kerékpártámasz vagy kerékpáros parkoló kialakítása (amelyek az ÚT 2-1.203 (e-ÚT 03.04.11:2010) „Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése” c. utági műszaki előírásnak (UME) megfelelnek);
 - kerékpárosoknak szóló információszolgáltatás;
 - alapvető szervíz egységcsomag(ok) biztosítása, melynek tartalma: fék, váltó, gumi szereléséhez szükséges szerszámok, gumijavító szett; kerékpár pumpa.
 - A szervízszerelést a fejlesztett útvonal mentén 20 km-en belül kell megszervezni, a terepre kiszálló műszaki elsősegély szolgáltatást a térségben működő műszaki szervízszerelést nyújtó vállalkozások bevonásával szükséges biztosítani.
 - A kerékpáros-turisztikai projekteknek minden esetben kell térségi attrakciókra, kerékpárosbarát vállalkozói szolgáltatási kínálatra alapozott promóciós, marketingelemeket és – amennyiben jelenleg nem megoldott, és a fejlesztés kerékpárforgalmi létesítmény fejlesztését is tartalmazza – a kerékpárutak kitáblázását tartalmaznia. (Kitáblázás: kerékpárút kialakítása, fejlesztése esetén közlekedési és turisztikai jelzések, kisléptékű fejlesztés esetén turisztikai jelzések kihelyezése.)
 - A szervízeszközök és információs szolgáltatások biztosítását valamennyi kerékpáros részére szabad hozzáférést, és a pótalkatrészeket (pl.: kerékbelső) pótlási áron, nyereség nélkül kell biztosítani.
 - Meglévő kerékpárforgalmi létesítmény korszerűsítése abban az esetben támogatható, ha annak jelenlegi burkolatszélessége elmarad az UME-ban rögzített értékektől, vagy a burkolatminősége fényképekkel igazolhatóan a kerékpáros közlekedés számára nem megfelelő minőségű.
 - Létesítmény építése vagy kijelölése esetében az e-ÚT 03.04.11 Kerékpárforgalmi létesítmények építése utági műszaki előírásban rögzített műszaki feltételek betartása kötelező, kizárólag a műszaki előírásnak megfelelő tevékenységek támogathatók.
 - Turisztikai fejlesztéseknél az UME 6. A létesítmények kiválasztásának és elhelyezésének szempontjai fejezetének 6.2.1 Vegyes forgalom tartománya és 6.2.2 Átmeneti tartomány eseteiben egyaránt létesíthető önálló, gépjármű- és közúti-forgalomtól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény, azonban ha a közút forgalma a vegyes forgalom tartományába esik (ÁNF értéke kisebb, mint 2000 E/nap), indoklást szükséges benyújtani

az elválasztott létesítmény választásának az alátámasztásához. Az indoklást kerékpáros civil szervezet nyilatkozatával is alá kell támasztani.

- A kerékpárforgalmi létesítmény típusának és szélességének a meghatározásakor figyelemmel kell lenni a gyalogos forgalom nagyságára, az Útügyi Műszaki Előírás 6.3 Elválasztás a gyalogosforgalomtól pontja szerint. A feltétel teljesítéséhez előzetesen a kerékpáros és a gyalogos forgalom nagyságának a felmérése szükséges a gyalogos- és kerékpáros forgalom elválasztott vagy elválasztás nélküli vezetési módjának a kiválasztásához.
- A kerékpárforgalmi létesítmények felületének egyenletesnek, simának, döccenőmentesnek kell lennie, emellett biztosítani kell a megfelelő vízelvezetést. Térkő burkolat kiépítése kizárólag indokolt esetben, örökségvédelmi hivatal előírása alapján (műemléki környezetben, vagy műemléki jellegű területen) történhet. Térkő burkolat kiépítése kizárólag hézagmentesen illeszkedő térkő típus alkalmazásával történhet. Nem hézagmentes térkő gyalogos-burkolat alkalmazása esetén a kerékpáros közlekedés útvonalat hézagmentesen illeszkedő térkő típussal szükséges kialakítani. A térkő burkolatú útpálya nem lecsapott élű, zökkenőmentes, minél nagyobb méretű elemekből készüljön. Minimális vastagsága 60 mm, kapubejáróknál 80 mm legyen. Térkő burkolat alá hidraulikus kötésű alapréteg építése szükséges. A térkő burkolat széleit szegéllyel vagy szegély elemekkel kell lezárni.
- Az OTRT elsőrendű hálózati elemekre 20 km/h óra feletti forgalomra szükséges a létesítménytípust és annak burkolatszélességét tervezni.
- Kerékpártámaszok, parkolók és tárolók kialakítása esetén az ÚME 11. fejezetének a betartása kötelező.
- Építéssel nem járó kerékpáros-turisztikai vagy kerékpárosbarát fejlesztés esetén, amikor eszközök (pl.: szervizcsomag, vagy wi-fi pont) kerülnek elhelyezésre a kerékpárosok részére, az elhelyezést biztosító helyszín tulajdonviszonya nem kerül ellenőrzésre, az eszközök elhelyezéshez és fenntartásához tulajdonosi vagy üzemeltetői hozzájárulás szükséges.
- Kerékpárút fejlesztést is tartalmazó, támogatást elnyert projekt záró kifizetési kérelméhez csatolni szükséges a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyí) feltöltéséről szóló KKK igazolást. Az adatszolgáltatás összeállításához és benyújtásához szükséges formanyomtatványok a www.kenyi.hu valamint a www.kertam.hu Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (KKK) által üzemeltetett honlapokról tölthetők le.
- Amennyiben a beruházás megvalósításához autóbuszöblök felújítása, kiépítése vagy áthelyezése szükséges, a buszöblől kizárólag bazaltbeton, vagy azzal megegyező teherbírású burkolattal és merev pályaszerkezettel alakítható ki, ettől eltérő burkolattípus csak kivételesen választható részletes tervezői indoklás alapján pl.: a forgalmi viszonyokra, a járatsűrűsége, vagy a zajterhelés csökkentésére hivatkozva!

b) Természetes fürdőhelyek (a 78 / 2008. (IV.3). Korm. rendelet alapján fürdőzési célra engedélyezett víz és a hozzá tartozó vízparti terület) turizmus infrastruktúrájának fejlesztése

- Új medence nem létesíthető.
- A strandok fejlesztése esetén előnyt jelent, ha a támogatást igénylő vállalja, hogy téli időszakban kulturált helyet biztosít a horgászoknak, illetve a téli sportolásnak.

c) Vízi turizmus fejlesztése a térség természeti adottságaira épülő aktív turisztikai kínálatának bővítése érdekében

A fejlesztés tervezett helyszínéről, tartalmáról egyeztetni szükséges a Magyar Kajak-Kenu Szövetséggel. Az egyeztetésről a projektgazda, illetve a szövetség(ek) által aláírt

jegyzőkönyvet vagy emlékeztetőt kell készíteni, amelyet legkésőbb az első mérőföldköhöz kapcsolódóan kell benyújtani.

d) Horgászturizmus fejlesztése

- A turisztikai célú fejlesztésnek a természetes vizek mellett kialakított horgászhelyek, illetve meglévő horgásztavak infrastrukturális fejlesztését kell eredményeznie, pl.: öltözők, mosdók, stégek, közösségi terek kialakítása, fejlesztése révén.
- A tevékenység keretében nem támogatható új horgásztavak kialakítása illetve halbetelepítés.

D) Az önállóan támogatható tevékenységek (A-C) elemeire épülő turisztikai termékcsomagok létrehozása

A termékcsomagok összeállításánál az egyes terméktípusoknál előírt feltételeknek kell megfelelni.

E) Jelentős turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása a komplex élményszerzés érdekében

1. Kizárólag olyan attrakcióhoz kapcsolódóan valósítható meg fejlesztés, amelynek belépővel igazolt látogatószáma eléri a 20 000 főt.
2. A komponens keretében kizárólag olyan fejlesztési elemek támogathatóak, amelyek jelenleg a vonzerő vagy környezetének infrastrukturális hiányosságai közé sorolhatók, ugyanakkor fejlesztésük pozitívan befolyásolja a turisták településen eltöltött idejének minőségét és hosszát.
3. A fejlesztésnek a turisták igényeire kell fókuszálnia, egyéb településfejlesztési elemek nem támogathatóak.
4. A fejlesztéseket a környezeti szempontok figyelembevételével (amennyiben releváns környezeti hatástanulmány alapján) kell megvalósítani.

3.2.2 Önállóan nem támogatható, választható tevékenységekre vonatkozó műszaki-szakmai elvárások

Nem releváns

3.2.3 Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységekre vonatkozó műszaki-szakmai elvárások, általános feltételek

a) Vonzerőhöz kapcsolódó üzleti marketing-tevékenységgel kapcsolatos elvárások:

1. Részletes marketingstratégián alapul;
2. Konkrét promóciós akciókra bontott és előzetesen beárazott;
3. Korszerű, hatékony on-line eszközöket helyezi előtérbe;
4. Célcsoportorientált szemléletű: a fejlesztés tervezett célcsoportjának igényeit, fogyasztói sajátosságait figyelembe veszi.

b) Azbesztmentesítés

Amennyiben a beruházással érintett épület / épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. A szórt azbeszt mellett az épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban javasolt és elszámolható a projekt költségvetésében.

c) Akadálymentesítés

A közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat¹⁴ lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés.

Ingtatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén a beruházásnak meg kell felelnie a **projektarányos akadálymentesítés követelményeinek**¹⁵:

A projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket. Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengénlátók érdekében, a megfelelő szinkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni. Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, célja, hogy a projekt keretében érvényesüljenek az egyetemes tervezés elvei.

A fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész tekintetében – függetlenül az infrastrukturális beruházás tárgyától – a projekt keretében biztosítani kell **az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének** az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését.

Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) előírásainak betartása. Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag csak abban az esetben lehetséges, amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása, erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.

E követelmény alól mentesülhetnek, az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek (bármely fogyatékosági csoport számára tervezett beavatkozás esetén). Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen Felhívás mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

Amennyiben a projektben csak eszközbeszerzés történik az akadálymentesítés nem kötelező.

Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

Felújítás, bővítés, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja.

Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az infrastrukturális fejlesztést (ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás, új építés) tartalmazó projektek esetében az

¹⁴ Jelen pontban a közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

¹⁵ A közhasználatú épületek mindenki által használható részeiben.

akadálymentes előírásoknak való megfelelés és a megfelelő kivitelezés érdekében. A projekt műszaki előkészítésében, a tervezés során és a projekt műszaki megvalósításában is szükséges bevonni a rehabilitációs környezettervező szakmérnököt/szakértőt.

A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet kell benyújtani. A fejezetnek ki kell térni a jelenlegi állapot bemutatására és fennálló problémákra hozzáférési szempontból, valamint be kell mutatni probléma megoldására tervezett minden akadálymentesítésre irányuló fejlesztést, lépést (beleértve pl. az ügyfélfelvételi rendszert, a honlap akadálymentesítését) továbbá a fejezet végén nyilatkozni szükséges arról, hogy a tervezett fejlesztés megfelel az akadálymentesítés követelményeinek. A fejezetnek továbbá szükséges kitérni az egyetemes tervezés elveinek bemutatására, arra, hogy a létesítmények, a térhasználat, a közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit. A tervfejezetet a tervezőnek és a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek is szükséges aláírnia.

A kivitelezés végén a rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök által aláírt nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a záró beszámolóban. (A nyilatkozatban szükséges kitérni arra, is, hogy ha van eltérés a tervezetthez képest.)

d) Energiahatékonysági intézkedések:

A. Meglévő épületet érintő felújítás esetén:

A projekttel érintett építményen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíteni szükséges az energiahatékonysági korszerűsítés szempontjait az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl.: utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje) és/vagy a fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítése révén. Jelen Felhívás keretében ezért kizárólag olyan projektjavaslat támogatható, melyben a tárgyi épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet [Tanúsítási Kormányrendelet] hatálya alá tartozik, és a lenti pontokban kifejtett beruházások megvalósítását tervezik.

Önálló rendeltetési egység: Az adott épületen belül támogatható funkciót ellátó önálló egységet alkotó épületrész (pl. több funkciót is ellátó épületkomplexumon belül önálló egységként elhelyezkedő óvoda, vagy fogorvosi ellátást biztosító rendelő, stb.)

Beruházási esetek:

- I. Részleges szigetelés nem támogatott a tárgyi felhívásban, csak az egész épület szigetelése támogatható oly módon, hogy a beruházást követően a vizsgált épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába essen a fejlesztést követően.

Ez alól kivétel az az eset, ha az adott épület a teljes határoló felületének több mint 75%-ában a támogatási igény benyújtását megelőzően már felújításra került úgy, hogy az akkor felújított épületrész megfelelt a felújítás engedélyezésének időpontjában hatályos TNM rendelet releváns pontjában megfogalmazott szabályozás szerinti épületszerkezeti értékeknek. Ebben az esetben az adott épület fennmaradó részének felújítása (szigetelése, nyílászáró cseréje) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában hatályos TNM rendelet 6. § (5) bekezdésének c) pontjában megfogalmazott szabályozás szerint támogatható, **amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.**

- II. Nyílászáró csere támogatható épület szinten teljes körűen, amennyiben a teljes épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően. Amennyiben az épületkomplexumon belül támogatható és nem támogatható funkció is működik, akkor az épület szintű teljes körű

nyílászárócsere korszerűsítés költségeiből a támogatható funkciókra jutó költségrész a támogatható, az egyéb funkciókra jutó költségrészt pedig önerőből szükséges finanszírozni.

III. Nyílászáró csere támogatható részlegesen (pl. az épületen belüli önálló rendeltetési egységet alkotó, támogatott funkciót ellátó helyiség nyílászáróinak cseréje) az alábbiak szerint:

a) Nem jelentős felújítás esetén: az önálló rendeltetési egységet alkotó helyiség felújítással érintett szerkezetének (nyílászáróinak) a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet I. részében foglalt követelményeknek kell megfelelnie, **amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.**

b) Jelentős felújítás esetén: amennyiben a teljes épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően.

Jelentős felújítás: a határoló szerkezet (az egész épületkomplexum vonatkozásában) összes felületének legalább a 25%-át érintő felújítás

IV. Épület szintű fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítése támogatható, amennyiben a teljes épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően. (Egy rossz állapotban lévő épület esetén nagy valószínűséggel külső határoló szerkezet korszerűsítést – lásd I.; II. pont – is el kell végezni ahhoz, hogy ezen feltétel teljesüljön.) Amennyiben nem támogatott funkció is működik az épületkomplexumban, úgy a költségeket arányosítással szükséges szétosztani. Az épület szintű teljes fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítés költségeiből a támogatható funkciókra jutó költségrész a támogatható, az egyéb funkciókra jutó költségrészt pedig önerőből szükséges finanszírozni. Fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítése esetén az építési-szerelési munkával érintett gépészeti rendszereknek meg kell felelniük a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet V. részében foglalt követelményeknek, **amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.**

V. Részleges fűtési rendszer korszerűsítés abban az esetben támogatható, ha csak a támogatható funkciót ellátó önálló rendeltetési egységben történik fűtési rendszer korszerűsítés (jellemzően ilyenek lehetnek a radiátor és/vagy radiátorszelep cserék, helyiség hőmérsékletet szabályozó eszközök beépítése, stb.), amennyiben ezen önálló rendeltetési egység legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően. (Ehhez nagy valószínűséggel legalább az önálló rendeltetési egység külső nyílászáróinak a korszerűsítést – lásd III. pont –, vagy rosszabb esetben az egész épület szigetelését – lásd I. pont – is el kell végezni.) Fűtési rendszer korszerűsítése esetén az építési-szerelési munkával érintett gépészeti rendszereknek meg kell felelniük a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet V. részében foglalt követelményeknek, **amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.**

B. Meglévő épület bővítése esetén:

A kibővített épületrészt is magában foglaló teljes épületnek kell legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esnie a fejlesztést követően.

Az építési-szerelési munkával érintett gépészeti rendszereknek meg kell felelniük a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet V. részében foglalt követelményeknek, **amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.**

C. A beruházások igazolása:

Fejlesztés előtti állapotra: A Tanúsítási Kormányrendelet szerinti energetikai tanúsítványt (amennyiben még nem áll rendelkezésre) el kell készíteni az infrastrukturális fejlesztéssel érintett épületre, vagy önálló rendeltetési egységre és a támogatási kérelem mellékleteként (kötelezően csatolandó mellékletként) szükséges benyújtani.

Fejlesztés utáni állapotra: A megvalósult fejlesztések energetikai hatásait bemutató Tanúsítási Kormányrendelet szerinti energetikai tanúsítványt el kell készíteni legkésőbb a projekt záró kifizetési kérelmének benyújtásáig.

Fenti követelmények alól tervezői nyilatkozat alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem alatt álló, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az energiahatékonysági korszerűsítés legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására.

A felújítás során – az adottságok figyelembe vételével – a zöld infrastrukturális lehetőségeket is ki kell használni, pl.: zöldtető, zöldfal, árnyékoló lombhullató fa telepítése a déli oldalon stb.

- e) Figyelembe kell venni a projektnek az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra vonatkozó potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben. Ezért mérlegelni kell, hogy a projekt megvalósítását vagy eredményét veszélyezteti-e extrém időjárási esemény, pl. árvíz, szárazság, forrás, tűz, vagy más időjárási kockázat. A mérlegelés eredményeképp a támogatási kérelemben nyilatkozni kell, ha a projektnek nincs előre látható klímakockázata, vagy el kell készíteni a projekt klímakockázati elemzését és kockázatkezelési tervét. Az elemzést és kockázatkezelési tervet csatolni kell a projektfejlesztés során a projekt tartalmi-műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkö teljesítéséhez, és figyelembe kell venni a költség-haszon elemzés és a megvalósíthatósági tanulmány készítésekor. A kockázatkezelési terv által javasolt intézkedések megvalósulását, az intézkedések megvalósításával elért eredményeket nyomon kell követni, és az intézkedések eredményességéről a projekt előrehaladásáról és zárásáról készített beszámolóban be kell számolni.

A vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetén a vízjogi hatósági engedélyezési eljárás részeként vagy önálló környezeti hatásvizsgálati eljárásban kell igazolni a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004 (VII.21.) Korm. rendelet 10.-11. §-ában előírt feltételek teljesülését. A feltételek teljesülését bemutató dokumentációt legkésőbb a projektfejlesztés során a projekt tartalmi-műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkö teljesítéséhez szükséges csatolni.

Amennyiben a beruházás külterületen vagy zöldmezős fejlesztésként valósul meg, a beruházás megkezdése előtt el kell készíttetni a projekt által érintett terület környezeti állapotfelmérését, a projekt által érintett környezeti elemekre, rendszerekre vonatkozóan, legkésőbb a projektfejlesztés során a projekt tartalmi-műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkö teljesítésekor. A dokumentációban be kell mutatni, hogyan fogja javítani a környezeti állapotot, vagy csökkenteni,

kompenzálni, illetve dokumentálni a kivitelező a projekt megvalósítása során az érintett környezeti elemekben okozott káros környezeti hatásokat. A környezeti állapotban bekövetkezett (pozitív, vagy negatív) változásokat a beruházás megvalósítása során nyomon kell követni, és az állapotváltozásról, a káros hatások csökkentését vagy kompenzálását célzó intézkedések eredményességéről szóló jelentést csatolni kell a projekt előrehaladásáról és zárásáról készített beszámolóhoz.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában.

3.2.4 Mérföldkövek meghatározása és az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások:

A projekt ütemezett megvalósítása érdekében mérföldköveket kell meghatározni a projekt céljának elérése érdekében. A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott szakaszban várhatóan elszámolni kívánt költségek mértékét is.

A támogatást igénylő által a költségvetésben betervezett tevékenységek, illetve elszámolható költségek áthúzódhatnak a mérföldköveken.

A projekt megvalósítása során legalább **4-6 mérföldkő** tervezése szükséges:

Az utolsó mérföldkővet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

1. mérföldkő: Projekt tartalmi-műszaki előkészítése

A mérföldkővet a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 12 hónapon belül szükséges teljesíteni az alábbi dokumentumok benyújtásával:

- a) Marketingstratégia
- b) Környezeti hatásvizsgálat (amennyiben releváns),
- c) Partnerségi és együttműködési megállapodások, ahol releváns aktív turisztikai szövetségekkel folytatott egyeztetések jegyzőkönyve / emlékeztetője.
- d) TDM szervezet nyilatkozata vagy projektgazda szándéknyilatkozata a majdani belépésről
- e) Műszaki tervek

A támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 12. hónap utolsó munkanapjáig be kell tervezni egy olyan mérföldkővet, amellyel teljesül a kivitelezés megkezdéséhez szükséges összes, tervkészítésre vonatkozó jogszabályi elvárás, a szükséges hatósági engedélyezési folyamatok lezárásával együtt. A mérföldkő teljesítéséhez kapcsolódóan az alábbiak benyújtása szükséges:

- Amennyiben a tervezett fejlesztés nem engedélyköteles: Műszaki leírás és tervdokumentáció (helyszínrajz, vázrajz, jelenlegi állapot bemutatása - fotódokumentáció, stb.).
- Engedélyköteles beruházás esetén: a jogerős építési engedély és az engedélyező hatóság által elfogadott teljes engedélyezési szintű vagy kiviteli tervdokumentáció.
- A tervdokumentáció mellé csatolni szükséges a rehabilitációs szakmérnök nyilatkozatát arról, hogy az akadálymentesítés megfelel a hatályos OTÉK-nak, valamint a „Segédlet a

közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. mellékletben foglalt követelmények.

- Parkoló-férőhely kialakítása esetén, tervezői nyilatkozat arról, hogy az engedélyes szintű tervdokumentáció kizárólag a hatályos jogszabályokban kötelezően előírt számú parkoló-férőhelyet tartalmazza, eredeti példányban.
- A mérföldkőhöz kapcsolódóan Tervezői nyilatkozat (eredeti példányban) szükséges arról, hogy a beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesítésre kerülnek az energiahatékonysági korszerűsítés szempontjai (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, egyéb épületszerkezetek hőszigetelése).
- Arányosítás alátámasztására készített kimutatás amennyiben szükséges.

f) Mérföldkő Tulajdonviszonyok rendezése – amennyiben releváns

A projekt megvalósítási helyszínére vonatkozó tulajdonjogi kérdéseket, adás-vételt, bérleti szerződést, per, teher- és igénymentesség igazolását, stb. az ÁÚF 7. fejezetében foglalt előírásoknak megfelelően legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 12 hónapon belül szükséges rendezni.

g) Mérföldkő konzorciumi megállapodás véglegesítése – amennyiben releváns

Amennyiben a projekt konzorciumi formában valósul meg, legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 12 hónapon belül szükséges véglegesíteni a konzorciumban résztvevők körét és a megvalósításra vonatkozó konzorciumi megállapodást valamennyi konzorciumi tag által aláírni.

2. Mérföldkő Közbeszerzés lefolytatása

A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzést a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18 hónapon belül szükséges lezárni.

3-6. mérföldkő kivitelezés

A kivitelezési munkálatokról (pl.: építés, felújítás, bővítés) a beruházás 25, 50, 75 és 100%-os készültségi szintjénél egy-egy teljesítési mérföldkőként jelenteni szükséges.

150 millió Ft összköltséget el nem érő építési beruházást tartalmazó kérelem esetén elegendő két mérföldkő tervezése is, a kivitelezés 50 és 100%-os készültségi fokánál.

Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni, valamint kifizetési kérelmet kell benyújtani a Közreműködő Szervezethez.

3.3. A projektvégrehajtás időtartama

3.3.1. A projekt megkezdése

A felhívásra benyújtható megkezdett projekthez igényelt támogatási kérelem, de a projekt megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A támogatott projekt megkezdettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8.6.1. pontja tartalmazza.

Megkezdett projekt abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a következő feltételeknek együttesen megfelel:

- támogatási igény benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnek

- nem regionális beruházási támogatási, helyi infrastruktúrára, valamint kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatási kategória szerint igényel támogatást.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.3.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a Támogatási szerződés aláírásáig/hatályba lépéséig nem kezdődött meg, a Támogatási szerződés aláírását/hatályba lépését követően legfeljebb **36 hónap** áll rendelkezésre.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Támogatási szerződésben meghatározottak szerint, a Felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF c. dokumentum 8.6.2. pontja tartalmazza.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolás (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2020. december 31.

3.4. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.4.1. A projekt területi korlátozása

A megvalósítás helyszíne a kevésbé fejlett régiók vonatkozó terület-specifikus melléklet szerinti megyéjének a települései, kivéve a megyei jogú városok területe.

3.4.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok)nak az ÁÚF c. dokumentum 7. pontjában foglaltaknak megfelelően rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF 7. fejezetében foglalt előírásoknak megfelelően legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 12 hónapon belül.

Arányosítás: Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek költségeinek arányosítására:

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen kiírás keretében fejleszteni kívánt ellátáson túl egyéb szolgáltatásoknak vagy funkciónak, az alábbi módon szükséges az építési, felújítási és kapcsolódó szolgáltatási költségeket arányosítani:

A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl. külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a kiírás szerint támogatott szolgáltatás- / ellátás-nyújtás helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.

Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása: (közös helyiségek nélkül).

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl. támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: $30/30+50=0,375$, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el.

Az arányosítás minden kivitelezési költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve az előkészítés (pl. tervezési díjak), a szolgáltatások igénybevételének (pl. műszaki ellenőrzés) és az építés költségeit is: ezek a költségek jelen kiírás keretében a fenti százalékos arálynak megfelelően számolhatók el.

Ingatlankiváltás: Amennyiben a projekt megvalósítása során ingatlankiváltásra kerül sor, akkor vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – a támogatást igénylőnek bevétele keletkezik, úgy ezt a pénzügyi elemzés keretében – valamint a pénzügyi tábla indoklásában – szükséges bemutatni.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF 9. pontjában található.

3.5. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.5.1 Indikátorok

Indikátor neve	Támogatható tevékenység	Mértékegység	Minimálisan elvárt célérték ¹⁶	Azonosító
Fenntartható idegenforgalom: A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	<ul style="list-style-type: none"> Kulturális és örökség helyszínek fejlesztése Állatkertek fejlesztése 	látogatás/év	igényelt támogatási összeg / 45000 Ft	CO09
	<ul style="list-style-type: none"> Egyéb ökoturisztikai fejlesztések aktív turizmus fejlesztése Jelentős turisztikai vonzerővel rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása 	látogatás /év	igényelt támogatási összeg / 80000 Ft	CO09

Kivéve 500 millió feletti támogatási igényű új attrakció kialakítására irányuló projektek, ahol a minimálisan elvárt indikátorérték: 20.000 látogató.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a

¹⁶ A projekt fizikai befejezését követő első teljes naptári évben. A megnövelt látogatószámot a fenntartási időszak végéig folyamatosan tartani kell.

továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) 88. §-a alapján a kedvezményezett kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett jogosult csökkenteni az indikátor célértéket a támogatási szerződésben.

Amennyiben egy indikátor nem éri el a projektre a támogatási szerződésben meghatározott érték 75%-át, a támogatás csökkentésre kerül, illetve a kedvezményezett - a vis maior esetét kivéve - a támogatás arányos részét, a rendeletben meghatározottak szerint köteles visszafizetni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az indikátor egyben a 3.2 fejezet szerinti műszaki-szakmai tartalom részét képezi, a támogatási szerződésben szereplő tervérték csökkenése esetén a műszaki-szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó, a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 1. mellékletének 65.4 pont c) alpontjában részletezett szabályozást alkalmazzuk.

3.5.2 Szakpolitikai mutatók

Jelen felhívás szempontjából nem releváns

3.5.3 Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás szempontjából nem releváns

3.6. Fenntartási kötelezettség

A támogatást igénylő a projekt befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

3.7. Biztosítékok köre

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF c. dokumentum 6. pontja tartalmazza.

3.8. Önerő

A támogatást igénylőnek legalább a projekt összköltségének az igényelt támogatási összeggel csökkentett részét kitevő önerővel kell rendelkeznie. Az önerő saját forrásból és az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatásból állhat. Saját forrásnak a kedvezményezett által a projekthez igénybe vett, állami támogatást nem tartalmazó forrás minősül.

Az **önerő rendelkezésre állását a támogatási kérelem benyújtásakor** a támogatást igénylőnek **nyilatkozzal** – kiemelt eljárásrend keretében megvalósuló projektek kivételével helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a támogatást igénylői nyilatkozaton felül képviselő-testületi, társulási tanácsai határozattal, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozatával, költségvetési szervek esetén pedig a támogatást igénylői nyilatkozaton felül az irányító szerv vezetőjének nyilatkozatával a saját forrás biztosításáról –, míg **legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor** (ideértve az előlegigénylését is) az ÁÚF c. dokumentum 8.5.pontjában meghatározott módon és formában kell igazolnia.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

Amennyiben jelentkezni kíván a Felhívásra, kérjük a következő információkat vegye figyelembe.

4.1 Támogatást igénylők köre

Jelen Felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- Helyi önkormányzatok (GFO 321);
- Önkormányzati hivatal (kötségvetési szerv) (GFO 325)
- Helyi önkormányzatok társulásai (GFO 327);
- Helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások által létrehozott gazdasági társaságok, amelyekben az önkormányzatok többségi tulajdonrészrel rendelkeznek (GFO 11, 57);
- Egyházi jogi személyek (GFO 55);
- Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 517, 521, 529, GFO 563, 565, 569).

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására **konzorciumi formában is** van lehetőség.

A konzorciumi együttműködés nem azonos a kötelezően előírt szakmai együttműködésekkel, és nem váltja ki azokat. Szakmai együttműködő partnernek nem kötelező a konzorciumban részt vennie! Konzorciumi tagtámogatásban részesül, azonban a szakmai együttműködések konzorciumi együttműködés nélkül is értelmezhetőek.

4.2 Támogatásban nem részesíthetők köre

A felhívás általános mellékletében szereplő Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható támogatás azon támogatást igénylő részére:

- azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
- olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Az ÁÚF 2. fejezetében szabályozott Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint **nem támogatásható azon támogatási kérelem:**

- a. Amely nem illeszkedik a vonatkozó integrált területi programhoz / integrált településfejlesztési stratégiához / megyei területfejlesztési programhoz (amely adott település esetén releváns);
- b. Amelynek tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
- c. Amely a VP támogatási hatálya alá eső tevékenységhez kér támogatást;
- d. Amely a GINOP-ban rögzített turisztikai tevékenységhez kér támogatást, így:
 - **Világörökségi helyszínek (magterület) turisztikai fejlesztései** (Világörökségi helyszín: az UNESCO Világörökség Bizottsága határozata alapján, a Világörökség Jegyzékbe felvett, világörökségi címmel rendelkező – a 2011. évi / LXXVII. törvény 1. számú mellékletében meghatározott - helyszín, amelyet a kulturális örökség, illetve a természet védelméről szóló jogszabályok alapján nyilvánítottak védetté, és ekként kulturális örökségi védelmet élvező terület, illetve védett természeti terület);
 - **Világörökségi helyszínek védőövezetében** megvalósuló turisztikai fejlesztések, amennyiben azok a világörökség által képviselt „kiemelt egyetemes érték” fejlesztésére vonatkoznak;

- Az **UNESCO világörökségre jelölt** (várományos) listán szereplő hazai kulturális és természeti helyszíneken (magterület) megvalósuló beruházások;
- Az **UNESCO világörökségre jelölt** (várományos) listán szereplő hazai kulturális és természeti helyszínek **védőövezetében** megvalósuló turisztikai fejlesztések, amennyiben azok a világörökségi jelölt által képviselt „kiemelt egyetemes érték” fejlesztésére vonatkoznak;
- **Világörökségi gondnokság által benyújtott projektek**
- A **nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény** 2. számú mellékletének III. pontjában szereplő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű **nemzeti vagyonnak minősülő műemlékeknek** és műemlék együttesek fejlesztésére irányuló projektek;
- A **Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ által vagyonkezelt** állami tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztésére vonatkozó beruházások;
- A természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII.25.) EüM rendelet alapján az Országos Tisztiorvosi Hivatal által nevesített **gyógyhellyé nyilvánított település részek és gyógyhelyfejlesztési stratégiában kijelölt akcióterület által együttesen lefedett terület turisztikai fejlesztései.**
- **Bejárható Magyarország programhoz** kapcsolódó fejlesztések a 1184/2013 (IV.9) Korm. határozat alapján így:
 - Vízi turizmus fejlesztéséhez kapcsolódóan a Duna, Tisza, Kőrös folyók mentén megvalósuló projektek (túrakenus fejlesztések), illetve a Balatonon, a Fertő-tónál és a Velencei-tónál megvalósuló vitorlás fejlesztések;
 - Kerékpáros turisztikai fejlesztések esetén: EUROVELO6, Budapest-Balaton kerékpárút, illetve Balatoni bringakör útvonalak részét képező fejlesztések;
 - Lovasturisztikai fejlesztések esetén: a Nemzeti Kincsem Programban rögzített Eurohorse 1-4 útvonal részét képező projektek;
 - Gyalogtúra útvonalak fejlesztésére vonatkozó fejlesztések.
- A **kiemelt turisztikai jelentőségű tematikus utak fejlesztése**: az Európai Kulturális Útvonalak minősítéssel rendelkező tematikus utak, továbbá a Mária Út, Szent Márton Út, Szent Jakab Út, Magyar Zarándok Út, Európai Zsidó Örökség Útja, Északi Várak Útján (Felső-magyarországi Várak kulturális útvonal), Limes útvonal, az Európai Vaskultúra Útja magyarországi szakasza, Vasfüggöny Út.
- Olyan fejlesztések, **amelyek Nemzeti Park igazgatóságok által vagyonkezelt** területeken valósulnak meg.
- Fejlesztések, amelynek kedvezményezettje **geopark működtetését ellátó szervezet**, vagy olyan turisztikai projekt – függetlenül a kedvezményezettől - amely a **geopark komplex fejlesztésére vonatkozik**, vagy egyértelműen a **geoparkhoz köthető**.
- **Zarándokutak** fejlesztése.
- TDM szervezetek által benyújtott projektek, illetve olyan projektek, amelyek célja TDM szervezet tevékenységének támogatása.

Csekély összegű támogatás

A felhívás általános mellékletében szereplő Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható támogatás azon támogatást igénylő részére:

- a. a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
- b. elsődleges mezőgazdasági termeléshez nyújtott támogatás,
- c. azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
 - a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
- d. exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
- e. ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
- f. azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
- g. olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
- h. a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében történő végző vállalkozások számára nyújtott támogatás teherszállító járművek megvásárlására.

Hitel vagy kezességvállalás formájában nyújtott támogatás esetén nem lehet kedvezményezett az a vállalkozás, amelyet kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vontak vagy hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá lenne vonható, valamint az a nagyvállalkozás, amely B-hitelminősítésnek megfelelő helyzetnél rosszabb helyzetben van.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

Az ÁÚF-banszereplő Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható támogatás:

- a) Nyomtatott vagy elektronikus formában közzétett sajtótermék és magazin kiadására,
- b. a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
- c) elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
- d) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben- a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
- e) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
- f) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
- g) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
- h) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,

- i) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
- j) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás

- a) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
- b) elsődleges mezőgazdasági termeléshez nyújtott támogatás,
- c) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
 - a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
- d) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
- e) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
- f) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
- g) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,
- h) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
- i) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
- j) repülőtéri infrastruktúrához nyújtott támogatás,
- k) kikötői infrastruktúrához nyújtott támogatás,
- l) dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott támogatás,
- m) olyan infrastruktúrához nyújtott támogatás, amelyre a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján (a 14. cikk szerinti regionális beruházási támogatás kivételével) nyújtható támogatás.

4.3 A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

A támogatási kérelem benyújtási határideje és módja a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található. Kérjük, hogy a küldeményen jól láthatóan tüntesse fel a Felhívás kódszámát, a támogatást igénylő nevét és címét.

4.4 Kiválasztási kritériumok és a kiválasztási eljárásrend

A Felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 57/A. § **(2) standard eljárásrend** vonatkozó szabályai alapján (a továbbiakban: 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet), területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5) Kormányrendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az Irányító Hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚF c. dokumentum 3. pontjában találhatóak (A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja).

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek, a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a Felhívásban, és azok mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótoltható jogosultsági kritériumok:

- a) a támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat elektronikus és – elektronikus aláírás használatának kivételével – papír alapú példánya hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került,
- b) a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4) pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- c) a támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

Amennyiben a fenti nem hiánypótoltható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótoltható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az „Általános Útmutató a Felhívásokhoz” c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) Amennyiben projektgazda a tervezett fejlesztési tevékenységet (tevékenységeket) az állami támogatásnak nem minősülő támogatási kategóriába sorolta, az a projekt tartalmát, földrajzi elhelyezkedését, várható célcsoportjait figyelembe véve alátámasztottnak tekinthető.
- g) A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet értelmében a település Helyi esélyegyenlőségi programja (HEP) elkészült

Amennyiben a fenti hiánypótoltható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt /részben megfelelt/ nem felelt meg / nem releváns válasszal történik. Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek.

A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség.

Amennyiben a támogatást igénylő a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az az adott szempontra vonatkozóan nemleges értékelést von maga után.

A „nem felelt meg” és „részben megfelelt” válaszok esetén az értékelőnek részletes indoklást kell adnia. „Részben megfelelt” válasz esetén, amennyiben szükséges, támogatási szerződéskötési feltételt kell szabni az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1., 1.2., 2.1. pontjaiban az értékelés „nem felelt meg”, a szakmai értékelő elutasításra terjeszti elő a kérelmet.

	Értékelési szempont	Minősítés
1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns
1.1.	A fejlesztés összhangban van a felhívás céljaival, a fejlesztés a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul. A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 4.2. pontjában és az „Általános Útmutató a Felhívásokhoz” c. dokumentum 2. pontjában meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
1.2.	A projekt tartalmaz minimum egy önállóan támogatható tevékenységet. Programcsomag, tematikus út esetén minden fejlesztési helyszínhez kapcsolódik minimum egy önállóan támogatható tevékenység.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
1.3.	A tervezett fejlesztés hozzájárul a szezonális csökkentéséhez legalább 270 napos nyitva tartással kivéve 3.2.1 g) pontjában foglaltaknak megfelelően: természetes fürdőhelyek: 4 hónapos folyamatos főszezon nyitva tartás, illetve szabadtéri rendezvényhelyszínek, szabadtéri múzeumok, illetve kisvasutak (kivéve, ha a támogatási igény benyújtásakor egész évben üzemelő létesítmény), évi 200 napos nyitvatartás	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
1.4.	A tervezett projekt hozzájárul a térségbe látogató turisták számának emelkedéséhez.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
1.5.	A tervezett projekt hozzájárul a térségbe látogató turisták tartózkodási idejének hosszabbításához.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
1.6.	A tervezett projekt hozzájárul a térségbe látogató turisták költségének növeléséhez.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
1.7.	A tervezett fejlesztés kimutatható gazdaságfejlesztési hatással bír az érintett térségben, amely az üzleti tervben bemutatásra került: - közvetlen és közvetett munkahelyteremtés; - várható multiplikátorhatás.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / nem releváns
1.8.	A támogatást igénylő vállalja a Felhívás 3.2 és 3.4 pontjaiban meghatározott előírások teljesítését.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltság, igény és kihasználtság	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
2.1.	A fejlesztés tárgya valós turisztikai vonzerővel rendelkezik és a beruházás indokolt a tervezett/várható eredmények ismeretében.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés
2.2.	A fejlesztésben érintett településen, vagy az érintett járásában a turisták fogadásához turisztikai alpinfrastruktúra rendelkezésre áll, ami kellő részletezettséggel bemutatásra került az üzleti tervben.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
2.3.	A projekt helyszínén, vagy az érintett járásban megfelelő mennyiségű és minőségű szálláshely rendelkezésre áll.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
2.4.	A projekt helyszínének megközelíthetősége - különös tekintettel a fenntartható közlekedési formákra (pl.: tömegközlekedés, kerékpár stb.) - biztosított.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
2.5.	A fejlesztés révén eddig hiányzó turisztikai kínálati elem valósul meg a térségben.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
2.6.	A fejlesztések hozzájárulnak az infrastrukturális és / vagy szolgáltatási hiányosságok csökkentéséhez vagy felszámolásához.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
3.	Megalapozottság	
3.1.	A tervezett fejlesztés megvalósításához a szükséges szakmai, szervezeti háttér biztosított, beleértve a projektmenedzsment szervezetet is.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
3.2.	Fejlesztés keretében megvalósuló kínálati elemek célcsoport-orientált módon kerültek kialakításra. Egyes célcsoportok speciális igényeihez (pl. családbarát, gyerek, senior, fogyatékkal élők) ugyancsak kapcsolhatóak szolgáltatások.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
3.3.	A fejlesztés révén megvalósuló minden beruházási elemhez valós turisztikai funkciók, vonzerőelemek kerültek hozzárendelésre. A fejlesztés nem tartalmaz olyan beruházást, amelyhez konkrét turisztikai szolgáltatások, kínálati elemek, illetve célcsoportok nem kapcsolódnak (tartoznak).	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
3.4.	Kínálati struktúra átgondolt, nem tartalmaz nem támogatható elemeket, megfelelő részletezettséggel alátámasztott, a létrejövő funkciók, turisztikai szolgáltatások innovatív módon az elérhető technológiai megoldások figyelembe vételével kerültek kialakításra.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
3.5.	A fejlesztés és műszaki tartalma teljes mértékben, ellenőrizhetően, tervezői felmérés alapján alátámasztott. Megállapítható, hogy az építészeti-műszaki megoldások alapján biztosított a tervezett funkciónak megfelelő rendeltetés és használhatóság.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
4.	Kockázatok	
4.1.	A beavatkozás tárgyát képező ingatlanok tulajdonviszonyait a támogatást igénylő bemutatta.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
4.2.	A fejlesztési elképzelés bemutatásában mérlegelésre került, hogy milyen valós kockázati tényezők veszélyeztetik a fejlesztés megvalósulását, azok milyen valószínűséggel következhetnek be, milyen hatást gyakorolnak a fejlesztésre, a lehetséges kedvezményezett a kockázati tényezők kivédésére javaslatot tesz.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés
4.3.	A fejlesztési elképzelés bemutatásában ismertetésre kerül a fejlesztés valamennyi beruházási eleme / tevékenysége, az azokhoz kapcsolódó valamennyi szükséges előkészületi lépés és azok időigénye. Az egyes tevékenységek egymásra épülése logikus.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
5.	Projekt komplexitása	
5.1.	A fejlesztés konzorciumi együttműködésben valósul meg.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
5.2.	A beruházás a minimálisan előírtnál több, egymással szinergiában lévő tevékenységet is tartalmaz (A fejlesztés eredményeként összekötött turisztikai vonzerők száma 3 vagy annál több)	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
5.3.	A fejlesztési elképzelés megvalósításába a konzorciumi partnereken felül egyéb együttműködők (személyek, szervezetek) is bevonásra kerülnek. A létrejövő turisztikai termék fenntartható működéséhez, integrálásához szükséges partnerség biztosított: a projektgazda együttműködik a térség más turisztikai / egyéb szervezeteivel, vállalkozásaival, amelyre vonatkozó elképzeléseit az üzleti tervben bemutatta.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
5.4.	A tervezett beruházás korábbi EU-s programból támogatott fejlesztéshez (nem kizárólag turisztikai lehet) kapcsolódik.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
5.5.	A projekt kapcsolódik más turisztikai fejlesztésekhez, vonzerőkhöz, azokkal egymásra épülő turisztikai kínálatot hoznak létre, hozzájárulva a térség turisztikai vonzerejében rejlő gazdasági potenciálok kihasználásához amely révén nagyobb gazdaságfejlesztési hatás érhető el.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
6.	Hatás	
6.1.	A létrehozott kínálat innovatív: a fejlesztés eredményeként létrejön a desztináció kínálatában új, unikális kínálati elem (legalább térségi szinten) Nem / Települési szinten igen / (kis)térségi-desztinációs szinten igen/ régiós szinten igen	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
6.2.	A projekt tartalmaz interaktív elemeket, modern elektronikus eszközöket (a megfelelő célcsoport esetén), továbbá kézzelfogható, kipróbálható élményeket adó eszközök használatát. (abban az esetben igen, ha az üzleti tervben leírt és a projekt tárgyához illeszkedő célcsoportokat szolgálják)	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
6.3.	A fejlesztett helyszínen a látogatók várható tartózkodási idejének hossza legalább 2 óra.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
6.4.	Létrejövő turisztikai termék pozicionálása, versenyelőnyök azonosítása megtörtént.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
7.	Integrált megközelítés	
7.1.	A fejlesztések kapcsolódnak már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
7.2.	A projekt tematikusan, vagy térségileg integrált, több elemű,	Megfelelt / Részben

	Értékelési szempont	Minősítés
	egymásra épülő egységekből termékcsomagot hoz létre.	megfelelt / Nem felelt meg
7.3.	A fejlesztés hozzájárul a térség egységes / tematikus turisztikai arculatának erősítéséhez, a korábban (támogatásból) megvalósult attrakciók látogatottságának növeléséhez, így fenntarthatóságának elősegítéséhez.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.	Fenntarthatóság	
8.1.	<u>Pénzügyi</u> A fejlesztés eredményeként létrejövő vonzerő törekszik az önfenntartásra, amelyet jövedelemtermelő és vállalkozási típusú tevékenységek is elősegítenek.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.2.	A létrejövő kapacitások hosszú távú finanszírozása biztosított (amennyiben szükséges, pl. önkormányzati projektek esetében projektgazda vállalja a fejlesztésből adódó addicionális üzemeltetési költségek biztosítását, oly módon, hogy a kötelező fenntartási időszakban ehhez központi költségvetési többlet támogatást nem igényel.)	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.3.	<u>Környezeti</u> A projektgazda figyelembe veszi a terület, a vonzerő alapját képező táji és természeti értékek teherbíró képességét (mekkora látogató- és kiszolgáló forgalmat bír el értékvesztés nélkül az adott terület illetve attrakció) és ezt a támogatási kérelemben részletesen bemutatja.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.4.	A fejlesztés során korszerű, energiatakarékos, illetve megújuló energiát hasznosító technológiák kerülnek alkalmazásra pl.: földhő, napkollektor, biomassa, termálvíz hőenergiája, energiatakarékos világítási mód, stb.) A tervezett fejlesztés az ÜHG kibocsátást a lehető legkisebb mértékben növeli, lehetőleg csökkenti.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.5.	A projekt eredményeképpen létrejövő fejlesztés nem, vagy csak minimális mértékben változtatja meg a tájképi adottságokat.(kiemelt figyelmet fordít arra, hogy tájba illő, a térség építészeti hagyományait figyelembe vevő elemek	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.6.	<u>Szervezeti:</u> A projekt üzemeltetője rendelkezik a megfelelő személyi, szervezeti erőforrásokkal a vonzerő színvonalas működtetésének biztosításához.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
8.7.	Konzorciumi támogatási kérelem esetén a résztvevő partnerek együttműködésének jogi, pénzügyi, szervezeti kerete legalább a fenntartási időszak végéig szabályozott.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns
9.	Esélyegyenlőség	
9.1.	A fejlesztés az esélyegyenlőség szempontjainak figyelembe vételével valósul meg és semmilyen módon nem kirekesztő egyetlen társadalmi csoporttal szemben sem.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
10.	Költséghatékonyság	

	Értékelési szempont	Minősítés
10.1.	A beruházás költséghatékony módon, reális és takarékos költségvetéssel tervezett. A belső arányokra vonatkozó előírásokat a projekt betartotta. A beruházás az európai uniós állami támogatási szabályok alapján támogatható.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
10.2.	A projektjavaslat elszámolni kívánt költségei besorolhatók a jelen útmutató 5.5. pontjában meghatározott elszámolható költségek körébe.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
11.	Eredményesség	
11.1.	A fejlesztési elképzelés reálisan járul hozzá a releváns indikátorteljesítéshez.	Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg
	Összesen	

Terület-specifikus értékelési szempontok a **felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében** található.

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak.

5.1 A támogatás formája

Jelen Felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2 A projekt javaslat maximális elszámolható összköltsége

Jelen Felhívás keretében a projekt elszámolható összköltsége a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében kerül szabályozásra..

5.3 A támogatás mértéke, összege

- Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében kerül szabályozásra
- A támogatás maximális mértéke **nem állami támogatás** esetén az összes elszámolható költség 100%-a.

Csekély összegű támogatás esetén a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén

- Beruházási támogatás esetén** a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény közötti különbséget azzal, hogy az infrastruktúra üzemeltetője - a támogatást nyújtó döntésétől függően - jogosult ésszerű nyereséget szerezni.

A működési eredmény mértékét

- megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
- visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

VAGY

- b) Az egymillió eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó beruházási támogatás esetén a támogatás összege a fent meghatározott módszerek alkalmazásától eltérően is meghatározható azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80%-át.
- c) **Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás** esetén a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget.

A működési eredmény mértékét:

- a. megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
- b. visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag

kell levonni az elszámolható költségekből.

5.4 Előleg igénylése

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető maximális előleg mértéke a megítélt támogatás 25 %-a, civil szervezet, egyházi jogi személy kedvezményezett esetén 50%-a, de legfeljebb 300 millió Ft.

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret és általános forgalmi adó nélkül számított - elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közsféra szervezet a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret nélküli - elszámolható összege 50%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét. A szállító ezt az előleget közvetlenül jogosult igényelni, a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 119. §-ában foglaltak figyelembevételével.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közsféra szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 118. §-ában foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybe vételére is jogosult.

5.5 Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a Felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek, vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra vonatkozó részletes szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről - 2014-2020 programozási időszak c. útmutató tartalmazza.

A konzorciumi tagok a projekt keretén belül egymástól anyagot, árut, szolgáltatást, eszközt, immateriális javakat nem vásárolhatnak.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. Projektelőkészítés költségei (saját teljesítésben is elvégezhető a 272/2014. (XI.5.) Korm. rend. 5. melléklete szerint)

- Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége
 - o üzleti terv költsége;
 - o kerékpáros-turisztikai projektek esetén: kerékpáros fenntartási terv;
 - o környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat költsége;
 - o egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat költsége;
 - o egyéb szükséges háttéranyagok, szakvélemények költsége;
 - o műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának költségei;
 - o a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel költségei;
 - o tervellenőr költsége;
 - o szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, helyzetfeltárás költsége
 - o szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák költsége
 - o társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek;
- Közbeszerzési költségek (ideértve a közbeszerzési szakértő díját is).
 - o közbeszerzési szakértő díja
 - o közbeszerzési eljárás díja
- Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség

II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek

- Ingatlan vásárlás;
- Ingatlanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség
- Terület-előkészítés költségei (projekt célkitűzéseire illeszkedő terület-beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei;);
- Építés költségei (átalakítás, bővítés, korszerűsítés, felújítás esetén beleértve az azbesztmentesítés költségeit is)
- Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetésszerű hasznosítását lehetővé tevő átalakítást, felújítást, bővítést.
- Az akadálymentes hozzáférést biztosító átalakítási költségek elszámolhatók, amennyiben az akadálymentesítés végrehajtása nélkül az épület nem lenne alkalmas a feladat ellátására. Az akadálymentesítés szükségességét és az átalakítási terv megfelelőségét szakvéleménnyel kell alátámasztani.
- Eszközbeszerzések költségei;
 - o Tárgyi eszközök beszerzése
 - o Immateriális javak beszerzése

III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (saját teljesítésben is elvégezhető a 272/2014. (XI.5.) Korm. rend. 5. melléklete szerint)

- Műszaki ellenőri szolgáltatás;
- Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége:
 - o egyéb mérnöki szakértői díjak

- minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerekhez kapcsolódó költségek
- Képzéshez kapcsolódó költségek;
- Egyéb szakértői szolgáltatási költségek:
 - fordítás, tolmácsolás, lektorálás költsége
 - felmérések, kimutatások, adatbázisok, kutatások, tanulmányok készítésének költsége (pl.: kiállítás tematikájának kidolgozása)
- Marketing költségek
 - marketingeszközök fejlesztése
 - egyéb kommunikációs tevékenységek költségei
- A megvalósításhoz kötődő és indokolt bérleti díjak (a projekt menedzsmenthez kötődő iroda és eszköz bérletet a projekt menedzsment költségek közt kell elszámolni),
- Egyéb szolgáltatási költség:
 - biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
 - hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
 - vagyonbiztosítás díja
- A felhívás által előírt nyilvánosság biztosításának költsége;
- A projekt vonatkozásában végzett könyvvizsgálói szolgáltatás. A felhívásban projektszintű könyvvizsgálat előírása kizárólag az arra vonatkozó elvárás-rendszer jogszabályokkal összhangban történő meghatározása esetén lehetséges.

IV. Projekt menedzsment költségek a 272/2014 (XI. 5.) Kormányrendelet 1.sz. mellékletének 3.8.2. pontjában, a közsféra szervezetekre vonatkozó speciális előírások figyelembevételével az alábbi költségtípusok számolhatók el a projekt menedzsment keretében

- Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása
 - munkabér
 - foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
 - személyi jellegű egyéb kifizetések
- Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség
 - utazási költség
 - szállásköltség
 - helyi közlekedés költségei
 - napidíj
- Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
- Egyéb projektmenedzsment költség
 - projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
 - projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

VI. Adók és közterhek, le nem vonható általános forgalmi adó

VII. Tartalék

Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:

- Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában);
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
- Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség);
- Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. pont értelmében a projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatók el.

Közbeszerzési eljárás díja egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A költségelszámolás a kedvezményezett által a közbeszerzési eljárások mennyiségének a megadásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével történik a 44/2015. (XI. 2.) a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről MvM rendeletben rögzített díjszabás alapján.

Egyszerűsített elszámolás esetén a kedvezményezett nem köteles elszámolásához / támogatás igényléséhez benyújtani a költség felmerülését alátámasztó dokumentumokat, illetve a NAV felé bejelentett iratmegőrzési helyén sem köteles a kapcsolódó dokumentumokat elkülönítetten tárolni, kezelni.

A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő utazási költség egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő utazási költségek elszámolása a ténylegesen megtett távolság kiküldetési rendelvénnyen, útnyilvántartáson vagy menetlevélen történő igazolásával, ezen dokumentumok benyújtásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével valósul meg.

A költségelszámolás a következő, hazai jogszabályokban meghatározott egységárak alapján történik:

- Hivatali gépjármű használata esetén: a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bek. alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal havonta közzétett fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség számolható el:
<https://www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag/uzemanyagarak>.
Az üzemanyag egységár vonatkozásában a NAV üzemanyag fogyasztási normát tesz közzé havonta, amelynek alkalmazási módját a 60/1992. (IV.1. Korm. Rendelet) rögzíti. Az elszámolandó költségek meghatározása során az előbbi kormányrendeletben előírt fogyasztási normákat kell figyelembe venni.

- Magánszemély saját tulajdonú gépjárművének használata esetén:

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bek. alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal havonta közzétett fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség számolható el:
<https://www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag/uzemanyagarak>.
Az üzemanyag egységár vonatkozásában a NAV üzemanyag fogyasztási normát tesz közzé havonta, amelynek alkalmazási módját a 60/1992. (IV.1. Korm. Rendelet) rögzíti. Az elszámolandó költségek meghatározása során az előbbi kormányrendeletben előírt fogyasztási normákat kell figyelembe venni.

Továbbá a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. sz. melléklet II. Igazolás nélkül elszámolható költségek fejezete 6. pontja, mely szerint magánszemély saját használatú gépjármű használatakor engedélyezett 9 Ft/km általános normaköltség.

Amennyiben egy kiküldetési rendelvénnyen, útnyilvántartáson vagy menetlevélen több projekt menedzsmentjéhez kapcsolódó utazás is szerepel, az érintett dokumentumokon a projektenként felmerülő megtett út elkülönítését megfelelően biztosítani kell.

Átalány alapú elszámolás esetén a kedvezményezett nem köteles elszámolásához / támogatás igényléséhez benyújtani a költség felmerülését alátámasztó dokumentumokat, illetve a NAV felé bejelentett iratmegőrzési helyén sem köteles a kapcsolódó dokumentumokat elkülönítetten tárolni, kezelni.

A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő napidíj egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

Az egységköltség alapú elszámolás alapja a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló élelmezési költségtérítéséről szóló 437/2015. (XII.28.) Korm. rendelet, amely a rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén 500 Ft napidíj elszámolását teszi lehetővé.

Az elszámolás a kiküldetési rendelvénnyel bemutatásával történik.

Amennyiben egy kiküldetési rendelvényen több projekt projektmenedzsmentjéhez kapcsolódó kiküldetés is megvalósul, a kiküldetési rendelvényen jelezni szükséges az érintett projektek regisztrációs számát és a regisztrációs számon az adott projektre eső időráfordítás százalékos mértékét.

Az egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező, amennyiben a felhívásban rögzített feltételeknek a projekt megfelel.

Az egyszerűsített elszámolási módok esetében, a költségek felmerülését a kedvezményezettnek nem kell alátámasztania háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem kell vizsgálni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie a kedvezményezettnek, viszont a támogatást nyújtó és ellenőrző szervezetek helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

Közszféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.8.2 pontjában foglalt előírásokat.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

A beruházási támogatás esetén az immateriális javak és a tárgyi eszközök következő költségei

- a) az infrastruktúra építésének, korszerűsítésének, bővítésének, megvásárlásának, megőrzésének és fejlesztésének költsége, ha az infrastruktúra időbeli vagy térbeli kapacitását évente legalább 80%-ban kulturális célra használják,
- b) a kulturális örökség megszerzésének költsége (pl. a kapcsolódó illetékek vagy a kulturális örökség áthelyezésének költsége),
- c) a tárgyi és szellemi kulturális örökség védelmének, megőrzésének, újjáépítésének és helyreállításának költsége (pl. a megfelelő körülmények között történő tárolás költsége, a speciális eszközök, anyagok használatából fakadó többletköltség, valamint a dokumentációs, kutatási, digitalizálási és publikációs költség),
- d) a közönség kulturális örökséghez való hozzáféréseinek javítását szolgáló intézkedések költsége (pl. a digitalizálással és egyéb új technológiákkal, a speciális szükségletű személyek hozzáférési lehetőségeinek javításával kapcsolatos, valamint a prezentációk, programok és látogatók tekintetében a kulturális sokszínűség elősegítésével kapcsolatos költség),

- e) a kulturális projektek és tevékenységek, együttműködési és csereprogramok, valamint ösztöndíjak költsége (pl. a kiválasztási eljárással kapcsolatos marketing és a projekt eredményeként közvetlenül felmerülő költség) számolható el.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén a támogatás keretében a beruházáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz és immateriális javak beruházási költsége számolható el.

5.6 Az elszámolhatóság további feltételei

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

5.7 Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költségtípus	Mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve közbeszerzési eljárások lefolytatásának költsége)	5%
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1%
Ingatlan vásárlás	2%
Terület előkészítés (projekt célkitűzéseire illeszkedő terület-beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei; pl. régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák, közmű kiépítése stb.)	2%
Műszaki ellenőri szolgáltatás	1%
Projektmenedzsment	2,5%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5%
Tartalék	5%

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított maximális %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Marketing költségek	8 %	60 millió
Attrakciók közvetlen környezetének fejlesztése	10 %	145millió
A műemlék berendezéséhez szükséges műtárgyak, eszközök szakszerű restaurálása és beszerzése, illetve épületekhez kötött műtárgyak, épülettartozékok, díszítőelemek restaurálása.	10%	145 millió
Vendéglátó és egyéb kereskedelmi egységek kialakítása	20%	150 millió
Kerékpáros turisztikai projekt esetében, közforgalmú gépjárműforgalom részére megnyitott, kijelölt kerékpáros útvonal kiépítése és vagy	20%	150 millió

felújítása (pl.: kisorfalmú utca, egyirányú utca, széles forgalmi sáv)		
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (5.5 III. pont szerinti valamennyi tevékenység vonatkozásában).	15 %	100 millió
Önállóan nem támogatható választható tevékenységek (a projekt egészére vonatkozó előkészítési, projektmenedzsment, nyilvánosság stb. költségeket ide nem értve)	30%	300 millió
Jelentős turisztikai vonzerővel rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása – önállóan támogatható tevékenység		50 millió

Szerződéskötést követően, a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során a projekt keretében **projekt előkészítés, tervezés, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, műszaki ellenőri szolgáltatás, valamint a projektmenedzsment tevékenység** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség 9,5%-át.

Felhívjuk a támogatást igénylők figyelmét, hogy a belső arányok vizsgálata során az előírt korlátok megtartásának ellenőrzése két tizedes jegy pontosságig történik.

5.8 Nem elszámolható költségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

- A Felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- Nem támogatható tevékenységekhez kapcsolódó költségek;
- Gyártási eljárások, termékleírások készítése;
- Banki és pénzügyi költségek, kamattartozás kiegyenlítése, hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- Jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- Ingatlan és eszköz lízing, bérlet;
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei;
- Járművásárlás (iskolabusz, személygépkocsi, hulladékszállító jármű stb.);
- Útiköltség, ellátmány/napidíj és szállásköltség;(kivételek jelen felhívás elszámolható költségei IV. pontjában elszámolhatónak minősített költségek)
- Saját teljesítés (kivéve projektmenedzsment és előkészítés);
- Reprezentációs költségek;
- Lakáscélú ingatlan vásárlása;
- Forgóeszközök.

5.9 Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Azonos vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig vagy támogatási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

5.9.1 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Csekély összegű támogatás

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai uniós működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 100.§, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi áru fuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiacra összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 53. cikke, a 2014-2020

programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 90-94.§, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, *működési vagy zenei és irodalmi alkotások* kiadásához nyújtott támogatásként a következőkhöz nyújtható:

- a) muzeális intézmény, levéltár, könyvtár, művészeti vagy közművelődési intézmény - ide értve a közösségi teret -, koncertterem,
- b) tárgyi kulturális örökség, régészeti lelőhely, emlékmű, történelmi emlékhely és épület, a kulturális örökséghez kapcsolódó természeti örökség, kulturális vagy természeti örökséggé nyilvánított örökség,
- c) a szellemi kulturális örökség valamennyi formája (pl. népi hagyományok, kézművesség),
- d) művészeti vagy kulturális esemény, előadás, fesztivál, kiállítás és hasonló kulturális tevékenység,
- e) kulturális és művészeti oktatási tevékenység, a kulturális kifejezésmódok sokfélesége védelmének és támogatásának jelentőségét tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok, ideértve az új technológiák alkalmazását is ezen célokra,
- f) zenei és irodalmi alkotások írása, szerkesztése, gyártása, terjesztése, digitalizálása, kiadása és fordítása.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás

A helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiacra összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 56. cikke, a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 98. §, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére a helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatást, ha a támogatás összege egyazon infrastruktúra esetén meghaladja a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget, vagy a projekt összköltsége meghaladja a 20 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás helyi infrastruktúra építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtható, ha ezen infrastruktúra helyi szinten hozzájárul az üzleti és a fogyasztói környezet korszerűsítéséhez és ipari bázisok fejlesztéséhez.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árak szokásos piaci árak kell lennie.

Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

6. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

Kötelezően csatolandó, hiánypótolható mellékletek:

1. Helyszínrajz / vázrajz a megújításra kerülő ingatlanról, helyszínről, fotódokumentáció
2. Energiatanúsítvány a megújításra kerülő épületről
3. Konzorciumi együttműködési megállapodás (amennyiben releváns)
4. Üzleti terv (segédlet alapján) / kerékpáros turisztikai projekt esetén fenntartási terv

Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll:

1. Kerékpáros turisztikai projekt esetén: kerékpárforgalmi hálózati terv
2. Marketingterv
3. Környezeti hatástanulmány (amennyiben releváns) - mérföldkőhöz

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni. A Nyilatkozat c. dokumentum vonalkóddal rendelkező példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltőprogram fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését a 4.3. fejezet „A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja” b) pontjában meghatározott módon kell elvégezni”. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát ÁÚF c. dokumentum 3. pontja tartalmazza, amely letölthető a www.szechenyi2020.hu oldalról.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárási rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

A támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből biztosított költségvetési támogatás esetén a közreműködő szervezet, ennek hiányában az irányító hatóság (a továbbiakban együtt: a támogatás folyósítója), az Állami Számvevőszék, kormányzati ellenőrzési szerv, az európai támogatásokat ellenőrző szerv, az állami adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint jogszabályban, pályázati kiírásban, támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározott más jogosultak hozzáférhetnek.

Az Irányító Hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen Felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az Irányító Hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.szechenyi2020.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a www.szechenyi2020.hu honlapon található az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum, amely általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az útmutató célja, hatálya

2. Kizáró okok listája
3. A projektjavaslatok benyújtásának és elbírálásának módja
 - a. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben
 - b. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
 - c. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
 - d. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja területi kiválasztási eljárásrendben
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

A) Területsspecifikus mellékletek

- Bács-Kiskun megye
- Baranya megye
- Békés megye
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- Csongrád megye
- Fejér megye
- Győr-Moson-Sopron megye
- Hajdú-Bihar megye
- Heves megye
- Jász-Nagykun-Szolnok megye
- Komárom-Esztergom megye
- Nógrád megye
- Somogy megye
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- Tolna megye
- Vas megye
- Veszprém megye
- Zala megye

B) Általános mellékletek

- 1) Segédlet az üzleti terv elkészítéséhez
- 2) Költség-haszon elemzés minta
- 3) Projekt adatlap kitöltési útmutató
- 4) Útmutató a látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhelyek tervezéséhez és kialakításához

- 5) Segédlet marketingstratégia készítéséhez (mérőföldkőhöz)
- 6) Konzorciumi együttműködési megállapodás minta
- 7) Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez
- 8) Vonatkozó jogszabályok listája
- 9) Fogalomjegyzék
- 10) Kommunikációs csomagok keretében elszámolható költségek felső korlátai